

CZECHOSLOVAK MONTHLY

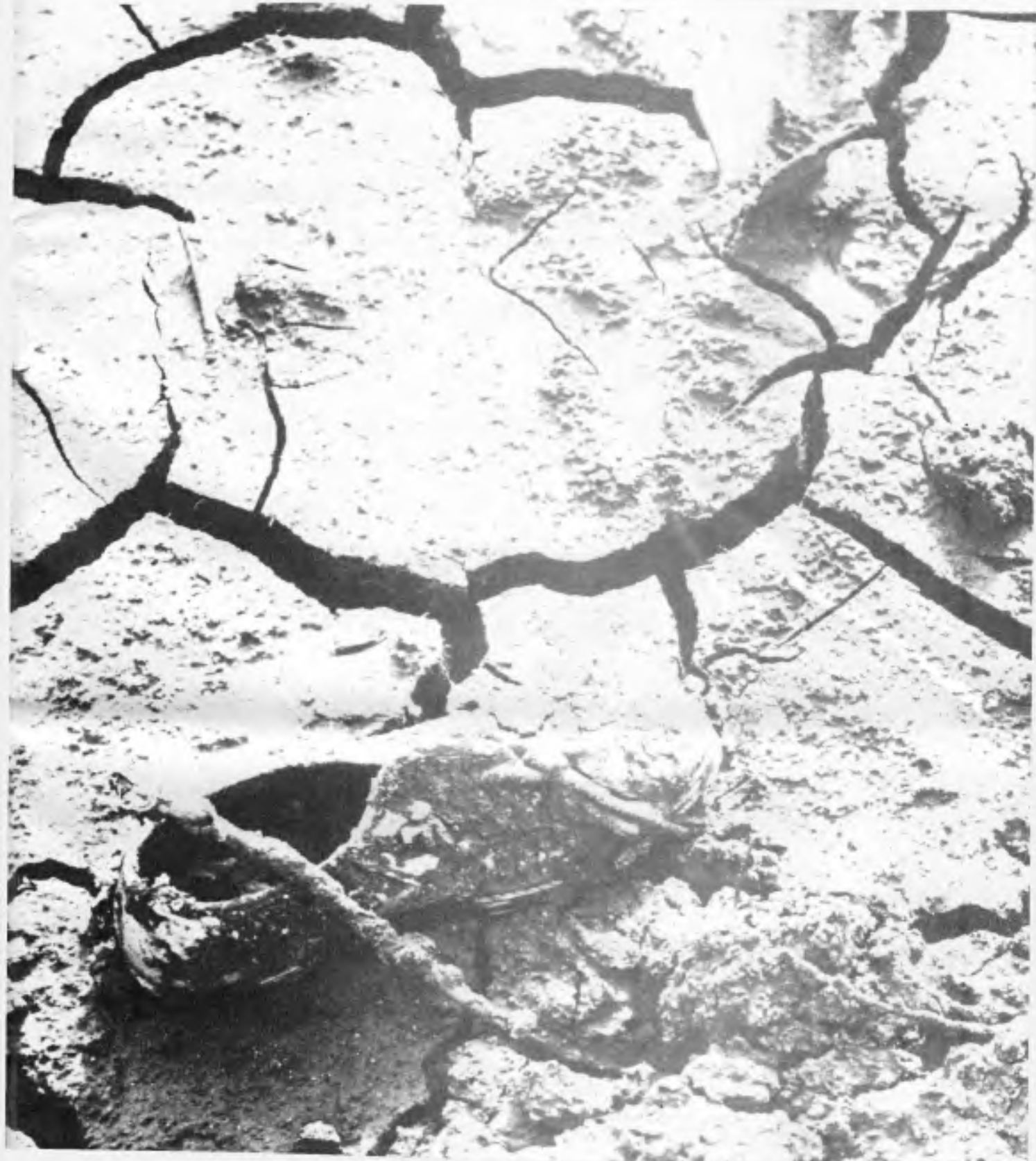
REGISTERED BY AUSTRALIA POST — PUBLICATION NO. VEF 7732

Panorama

MĚSÍČNÍ REVUE

LEDEN 1987 \$1.80

1

TO BYL ZASE MĚSÍC
PROSINEC

1. 12. - Papež Jan Pavel II. uzavírá svou návštěvu Austrálie... Na Filipínách objeven masový hrob obětí komunistických povstalců: když nestačí argumenty...
2. 12. - Na dietu, chcete-li adoptovat dítě: austral. páru zamítnuta žádost, oba mají 25 kg nad váhu... Tajný archiv R. Nixona promluvil: E. Presley r. 1977 prezidentovi daroval Colt ráže .45 a varoval před skupinou Beatles jako před protiamerickými štváči...
3. 12. - Tiskový magnát R. Murdoch chce koupit koncert Herald and Weekly Times: vznik největší tiskové říše v Austrálii...? Britští učitelé v koutě: na školách best-sellerem publikace s 91 radami studentům, jak kantory vytáčet ke stropu a sabotovat vyučování...
4. 12. - Odškodné \$ 730,000 mladíkovi, který trans-fuzí krve dostal v Perthu AIDS: v Austrálii zatím 364 známých případů, z toho 70 proc. v New South Wales... L. Speakes, tisk. mluvčí Bílého domu, oznamuje úmysl odejít: za 5 let odtrpěl 2000 bítů na tiskovkách...
5. 12. - Austral. "meat pie", něco na způsob pirohy s masem, dobývá srdce Japonců: na rozdíl od ruské obdoby totiž k jídlu... Nedávná cesta papeže Jana Pavla II. po Austrálii přišla na \$ 12 miliónů: pobyt královny před časem vyšel na pouhý jeden milión...
6. 12. - Dramatické vyhocení stávky zdravotních sester ve Victorii: ošetřovatelky opouštějí pohotovostní oddělení některých nemocnic... Muži častěji oběťmi než pachatelé: podle amer. průzkumu v 75 proc. případů první krok při seznamování dělá dívka...
7. 12. - Ničivý víchř řádí v jihoaust. Adelaide... Druhý program sov. TV bude vysílán v USA: a co to zkouší i opačným směrem, pane Gorbačově...
8. 12. - Austral. laboristická vláda vyhlašuje jižní Tichomoří "bezatomovým pásmem": všichni dostaneme krabičku od sirek a půjdeme chytat atomy... V sov. trestním táboře umírá disident A. Marčenko...
9. 12. - Přínos Austrálii: vietnamský uprchlík celou dobu na podpoře, nicméně domů posílá zlaté pruty, barevné televizory a léky pro černý trh; rozhodnutím soudu dostane zpět od Austrálie výživné i na 7 dětí, které nechal ve Vietnamu...
10. 12. - Devatenáctiletý bulharský svět. rekordman ve vzpírání nastupuje v Melbourne klikatou cestu za svobodou /blíže viz sport. rubrika Panorámy... Imelda Marcos označuje luxusní exil na Havaji za "horší než smrt"...
11. 12. - V Perthu vyvinut desinfekční prostředek proti viru AIDS: vědecký tým pracuje i na léku, za 12 měsíců prý budeme zírat... Psy na videu, kteří poslouchají povely diváka, vymysleli v USA: žádné blechy, žádné žrádlo, ale taky toho moc neuhlídají...
12. 12. - Amer. expert žádá, aby nositelé viru AIDS měli zvláštní záznam v osobním průkazu... Protisovětská nálada v Maďarsku, když dva sov. vojáci zavraždili budapeštského taxikáře...
13. 12. - Jihotichomořský ostrůvek Vanuatu prodává SSSR právo užívat své přístavy a letiště... V Dánsku zřejmě budou prostitutky na lékařský předpis pro handicapované pacienty ústavů...
14. 12. - Nelichotivé poznámky austral. velvyslance o prezidentu Reaganovi: zajiskření ve vzájemných vztazích, naštěstí to řekl mimo USA, to prý polehčuje... Smrt A. Marčenko /viz 8.12./ snad ulehčí osud disidentky Ratušinské: prý se bude léčit v Anglii...
15. 12. - Austral. ostrov Christmas Island, ztracená díra v moři 2625 km od Perthu /ale jen 360 km od Indo-

nésie/, se investicí \$ 50 mil. změni v luxusní koupě hazardu a sladké neřesti... Z Kalifornie startuje experimentální letoun Voyager k obletu Země bez mezi-přistání a doplnění paliva...

16. 12. - Ve státě NSW se budou legálně prodávat balíčky sterilních injekčních stříkaček pro narkomany, aby se zpomalilo šíření viru AIDS... OSN sděluje, že sov. armáda v Afgánistánu pužívá napalm, zajatcům se prořezávají hrdla bajonety nebo se vyhazují z helikoptér...
17. 12. - Americký voják, který před 16 roky dezertoval ve Vietnamu, zatčen austral. vojenskou policií: mezitím zde s různými ženami nadělal 9 dětí... Australan, Novozélanďan a Brit zatčeni v Zambii jako "jiohafr. špióni"
18. 12. - S vidinou Vánoc se zdrav. sestry ve Victorii vracejí do nemocnic: kolik lidí zemřelo, když se odkládaly operace...? Sov. disidentu A. Sacharovovi povoleno vrátit se do Moskvy z exilu v městě Gorkij...
19. 12. - U austral. pobřeží nachází smrt osamocený francouzský mořeplavec... TASS přiznává silné nepokoje v ulicích Alma-Aty...
20. 12. - Manželce jihoafrického osamoceného mořeplavce na cestě kolem světa odmítnuto vstupní vízum do Austrálie, kde chce s mužem prožít Vánoce... Někdejší člen Beatles Ringo Starr odsouzen platit své bývalé ženě roční výživné 70,000 liber: prý dopadl ještě dobře...
21. 12. - Austrálie a Japonsko zvažují společný postup proti rostoucímu sov. vlivu v Tichomoří... USA uvedou do výzbroje mobilní raketové systémy na silnicích a železnicích: vlastně totéž, co už má sov. strana...
22. 12. - Austral. opoziční mluvčí zahr. věcí A. Peacock ostře varuje před sov. pronikáním do Pacifiku: okamžitě napaden TASsem jako válečný štváč... Československo zase jednou "dělá" titulky, když údajně vrcholí přípravy politického procesu proti Jazzové sekci...
23. 12. - Do boje o vlastnictví koncernu Herald and Weekly Times vstupuje další člověk s plnou prkenicí: nejbohatší muž Austrálie Robert Holmes a Court... Po 9 dnech, 3 minutách a 44 vteřinách Voyager triumfálně uvítán v Kalifornii po úspěšném obletu Země...
24. 12. - Pokoj lidem dobré vůle: královna Alžběta upozorňuje ve svém poselství na smutný osud některých dětí; princové William a Henry se ovšem narodili dobře...
25. 12. - V Gippslandu okamžitě zatčeni tři parašutisté po seskoku z 300m vysoké věže: zařízení pod napětím 200,000 voltů... Amer. farmáři budou slušně placeni státem, když nebudou nic pěstovat: co dělat se spoustou jídla, když po vánočním přezírání bude kdekdo na dietě...?
26. 12. - Po úspěšném zvládnutí 4400 km dlouhého běhu napříč Austrálií Američanka S. Fulcher, 24, praví v cíli: "A teď si půjdu někam zatancovat..." Po výbuchu teroristických granátů na palubě irácký Boeing 737 havaruje při přistání: dalších 62 mrtvých, proč...?
27. 12. - Rok 1986 byl pro australské hospodářství asi nejhorší od konce války, připouští ekonomický strateg vlády P. Keating...
28. 12. - Díky senzačnímu "zmrtvýchvstání" P. Cashe v rozhodujícím utkání s Perforsem Austrálie vítězí ve finále Davisova poháru nad Švédskem.
29. 12. - Princezna Michaela z Kentu, původem z Československa, označena britským vědcem za přímého potomka krvežiznivého šlechtice, který byl modelem pro postavu Draculy.
30. 12. - SSSR neuvažuje o ukončení vojenské okupace Afgánistánu: sov. tisk syčí, že afgánští osvobozenéci bojovníci začali úspěšně používat protiletadlové zbraně...
31. 12. - Všude se povykuje a pije: co dodat víc...

... a to zas bude leden, určitě!

Poslední převozník pražský se jmenoval... jak se vlastně jmenoval?, ani už nevím jak... tedy, poslední převozník pražský, ať už se jak chtěl jmenoval, byl každopádně notně sprostý chlap. Ovšem je sprostý a sprostý: někdy je strašný sprostáček ten, kdo mluví gramaticky správně, učeně a vybraně, protože v duši myslí sprostě to, čemu dává tak okázale elegantní tvar. A naopak často ten, jemuž na běhícím pásu z úst vyskakují výrazy na pět teček, je v jádru velký dobrák, slušník a rovný chlap. Nevím, jak kdo, ale topím-li

ÚVODNÍK který není úvodníkem

se, nejspíš mne příliš nenadáhne člověk na břehu, který mi noblesně vysvětlí, jak bylo nerozumné lézt do vody, když jsem se nenarodil jako ryba, a jak mi to ten člověk říká, ve skrytu se potouchle směje; mnohem více ocením toho, kdo za mnou do té vody skočí, i když přitom řve něco, že se tráva studem rdí a slunce zelená.

Poslední převozník pražský byl právě tenhle případ. Bydlíval na braničské straně Vltavy před hostincem Jeserka, kde prý je nejlepší pizeň široko daleko, ne-li v celé Praze; taky že to pivo pival, samozřejmě, a jak. Na hlubočepské straně řeky tak bylo třeba pískat, mávat a dlouho volat halóóó; byl-li převozník zrovna v hospodě či měl ve svém domku slečnu /a že těch slečen mívá, každý mu je záviděl/, pak marná snaha, marné volání, a nebylo než popojít kus směrem k městu a přelést přes odporný Braničský most, neoficiálně Most inteligence, postavený v padesátých letech za trest zlobivými doktory, advokáty a inženýry, každý to na ten most věděl, a tak ho nikdo neměl rád. Ale mohdy se stalo, že poslední převozník pražský doopravdy vyšel z domku a významně rozkročen si zapnul káždý: co chcete, syčáci, sřval pak, a my naoko bázlívě volali, že bychom chtěli převést. I dozvěděli jsme se, co jsme za verbež a línou pakáž, hovada pozemská i nadzemská, hrom aby do nás, job tvoju mat: to řka, strašlivý muž si zapálil cigáro, odvázel prám a nahodil malinký, prdlavý motor, a jak se loď po laně swula přes Vltavu, odrážely se děsivé nadávky od hladiny a zastavovaly snad až o vyšehradskou skálu; i otrlí Podskaláci si zděšeně zapálvali uši, psy stahovali ocase, slepice přechaly do kurníků a sumci pod vodou kamenili s otevřenou hubou. Pak převozník vybral po korně, převezl nás a mezi spíláním bafal silný tabák. V Braničce jsme mu bázlívě /zase naoko/ děkovali a on rozlíceně pravil, že přistě se na nás ani ne..., nu, však víme, co - naopak, že nás nakope do..., nu, však víme kam. A my byli rádi. A on byl rád.

Až vrazí Vauřička a Šindelář rozřezali pilou na kusy prodavačku Miladu z bufetu od Anděla, a to se nemělo stát. Balíky s lidským masem zatížili a naházeli do řeky hned vedle domku převozníka, který zrovna na Jeserce zamyšleně a zasmušile koukal do piva. A jak policejní potápěči vytahovali všechno zase ven, motalo se po břehu hodně čumilů a hodně i jinak divných lidí. A jak vejrali, někdo si všimnul domku převozníka a řekl, a hele, na co vlastně převozník? A nějaký ten další čumil povídá - proč se vlastně nepostaví další most, právě tady? A převozník, ten strašný chlap, si zrovna zapaloval další cigáro, a jak to slyšel, sirka v ruce se mu třásla.

A pak ho tedy zrušili. A řekli, že bude most. Teď už ten most stojí - a kde je převozník...

Tolik jen na okraj, když přijde pokrok a stavějí se mosty: člověk jede přes řeku a už ani neví, že přes ni jede. Nenadává se, aspoň to není slyšet; za okny aut všichni mají sterilní a netečné výrazy. Nikdo vám nesmrdí pod nos levným tabákem a přitom... jak to říct?, nevíte možná co, přitom ale dozajista víte, že něco vám s určitostí chybí.

Z obsahu...

PANORÁMA č. 1, ročník II.

Ledem 1987

To byl zase měsíc prosinec.....	2
Úvodník, který není úvodníkem.....	3
J. Kovářiček: Učí nouze.....	4
J. Veselý: Totalita?.....	5
J. Sýkora: Moje dobrá stránka.....	6
V. N. Duben: Vim, jak na to.....	7
R. Ströbinger: Špionáž řemeslem.....	9
Kolem Řípu.....	10
J. Sýkora: O Waldovi a hostech /rozhovor Panoramy s W. Matuškou/.....	11
V. Donát: Jde o naše lidi.....	13
M. Pflieger: Nebojte se dalších potvor?!.....	15
J. Lion: Jednou přišel dopis z Vídně.....	16
O knihách nových i jiných.....	16
Kultura.....	18
A. Nebeský: Zastávka.....	20
Sport.....	22
U nás v.....	23
Máte slovo.....	24

Číslo 2/1987 vyjde začátkem února.
Informace o předplatném na str. 21.

PO UZÁVĚRCE

+++ Regenerace Conquest, syn australského šampióna Rocko v. Huhnegrab, se stal novým členem redakčního kruhu Panoramy. Jde o německého ovčáka z vynikajícího chovu Hynka Stehlíka. Pověřen okamžitě úkoly na úseku obrany, zatímco kočka Matylda se nadále soustředí na problematiku kontrašpionáže.

+++ Hana Mandlíková, 24, která se netají cílem dosáhnout nejvyšší příčky světového tenisu, koncem prosince v Brisbane kritizovala "pouhých" 50,000 dolarů, o něž se v tamějším turnaji hrálo. I jinak je prý dámský tenis nedostatečně dotován. Mandlíková, která se loni provdala za Čechoaustralana J. Sedláka, podle informace došlé po uzávěrci tohoto čísla Panoramy se rozhodla zažádat o australské státní občanství.

MNOHO ŠTĚSTÍ A OSOBNÍCH ÚSPĚCHŮ V ROCE 1987
VŠEM SVÝM AUTORŮM I ČTENÁŘŮM

PŘEJE **PANORÁMA**

Panoráma

CZECHOSLOVAK PANORAMA

Vydává Czechoslovak Panorama pro Čechy a Slováky v Tichomoří i krajany jinde ve světě. Řídí redakční kruh Panoramy. Zodpovědný redaktor Jiří Hoďaš. Tisk Newsprinters Pty. Ltd.

Redakce: 36 Massey St., Doncaster, Vic. 3108, Australia.
Telefon: Melbourne 403/ 848-9802

Podpsané materiály vyjadřují názory autorů. Redakce nemá námitky proti přetiskování původních materiálů Panoramy jinými exilovými časopisy, bude-li připomenut pramen a autor, pokud je uveden.

Cena jednotlivého výtisku v Austrálii \$ 1.80.

Předplatitelům se poskytuje sleva. Přesné informace o předplatném v Austrálii i zámoří na odštítku ve druhé polovině časopisu.

PANORÁMA vychází každý měsíc.

Foto na titulní straně: Pavel ŠINDELÁŘ

Jaroslav KOVÁŘÍČEK

Učí nouze...

Povídala mi onehdy jedna paní, která přijela do této části světa na návštěvu a která nejspíš byla soudružkou: "Inu máte se tu dobře pokud se materiální stránky týče, to se nedá upřít. Ale přece jen jste emigranti a po zbytek života tu budete hrát toliko druhé housle". Byl bych s chutí poslal tu dámu do místa, které kdybych blíže určil, tak by mi to slovo zase pan redaktor vytečkoval.

Jsem ostatně slušný člověk, a tak jsem ženě něžně řekl: "Milá paní, škoda že nemáte lásku k hudbě. To byste určitě navštívila poslední koncert v sále radnice a tam nejen že byste slyšela, tam byste i mnohé viděla. Koncertním mistrem Adelaidského symfonického orchestru je Ladislav Jásek, tedy Čech. Ten jím tam hraje nejen první housle, ale i sóla a je představitelem celého orchestru"! Je to vskutku tak.

Kdyby ta paní byla hudbymilovná, ještě více by viděla. Třeba i to, že vedle pana Jásky u stejného pultu sedí velmi talentovaná a také půvabná mladá žena. Její jméno je Sandra Tancibudek a ačkoli se narodila v Austrálii, nejenže mluví dobře - ale i cítí česky. A za těmi - to dvěma krajany potom sedí celý zástup domorodců a všem dohromady diriguje muž jménem Rosen, také Čech.

Někoho teď třeba napadne, že takové věci se dají vidět toliko v Adelaidě, kde se pije hodně vína a dějí se věci neobvyklé. Když jsem byl před časem v Sydney, zašel jsem do opery. A tam zase hrál nejprvnější housle koncertní mistr Vojtěch Hlinka. V německém Duisburgu je koncertním mistrem Karel Soviček, v kanadském Calgary zase krajan Čeněk Vrba.

Jsmo jenom malý národ, a tak nemůžeme poskytnout koncertního mistra každému světovému orchestru. Máme jich ale po světě dost. Proto mne popuzuje představa některých krajanů, že jsme předurčení jen k tomu hrát druhé housle, takový ten pocit předprobranosti. Hudbymilovný člověk ví, že i druhé housle jsou v orchestru potřebné a hrát je dobře je rovněž náročné /jak víme my, ženatí mužové/. První housle jsou ale přece jen náročnější a hrát je může jen ten, kdo na to má. Ony se "první housle" dají také hrát na hoboje. Návštěvníci koncertů dobře vědí, že orchestr se ladí na své "A"

právě podle hoboje a po léta udával tón Melbournskému symfonickému orchestru pan Jiří Tancibudek, rovněž znamenitý Čech. Je tedy jasné, že mylná je představa, podle které je emigrant předurčen toliko k druhořadé roli.

Stále se setkávám s krajany a mám často pocit, že se příliš podceňujeme. Být sebekritický je rozumné, trpět ale pocitem malosti je pošetilé.

Když se díváme kolem, vidíme jak některé národy zacházejí za sebou znatelnou stopu, třeba i v jazyce. Italové zavedli do běžné řeči mnohé své názvy jídel. Když se probírám našimi exilovými časopisy, tak zjišťuji, že většina našich podnikatelů volí si pro své podniky názvy - anglické, případně německé. To svědčí o nedostatku sebedůvěry.

Já vím, není to s tou češtinou snadné, já sám jsem hledal vhodné české slovo pro některý z mých rozhlasových pořadů. A tak jsem zkoušel libozvučnost českých slov na svých australských spolupracovnících. Nejlépe se jim vyslovovalo slovo hovno, ovšem s pořadem takového názvu bych se asi brzy dostal do maléru.

Máme tedy v emigraci možnost hrát první housle, pokud ovšem umíme. A vidím kolem sebe dost Čechů, kteří opravdu dovedou. Prosazovat češství dobrou kvalitou je nejlepším projevem vlastenectví. A měli bychom usilovat o to, aby toto češství bylo znatelně viditelné. Pravdou je, že jsme emigraci nebyli přinuceni hrát toliko druhé housle, ale že naopak máme lepší možnosti rozvinout své talenty právě v emigraci než bychom měli v komunistické vlasti. Je ale také žádoucí, abychom schopnosti našich lidí dovedli podporovat.

Pan Jásek hraje na housle znamenitě, a proto je koncertním mistrem. Smutné je, že jsem na koncertě v sále zahlédl pouze jednoho krajana.

Nevím, kdo učil pana Jásku na housle, Dalibora prý naučila housli nouze. Rád bych věděl, jak Dalibor hrál, byl-li to znamenitý muzikant či byla-li jeho proslulost pouze z nouze cností.

Odchod do emigrace nás jistě v mnohem ovlivnil a máme mnohé nevýhody, nutno přiznat. Ne každý se může ve světě uplatnit přesně tak, jak by mohl ve svém rodném prostředí, kdyby bylo svobodné. Někteří z nás museli změnit plány a cíle. Jestliže však nás tato nouze učila housli, dbejme toho, abychom to zvládli na úrovni, umožňující hrát první housle.

+++ Co se taky kradě: brněnský chovatel přišel o 50 živých stříbrných lišek.

+++ Krajský soud v Hradci Králové dal za pravdu S. Hochmanové v jejím sporu s Výbrojnou požární ochrany Praha: před dvěma roky dostala vyhazov s okamžitým zákazem přístupu na pracoviště. Hasiči budou tedy cvakat. Případ uvádíme proto, že obdobným způsobem přišly o zaměstnání tisíce politicky nepohodlných osob /což případ S.H. zjevně není, neboť se jí zastalo Rudé právo/ a soudy jejich volání po spravedlnosti vždy posuzovaly "třídně", tedy po nich neštěkl ani pes...

+++ V žilinském parku našli mrtvolu 19letého chlapce: příčinou smrti vdechování těkavých látek.

**VAŠE
ČESKOSLOVENSKÁ
CESTOVNÍ KANCELÁŘ**

**HOLIDAY CLUB INTERNATIONAL
TRAVEL**

.... Vám zařídí levně, spolehlivě cesty do celého světa

Přivezeme vám vaše příbuzné z Československa, nejvýhodnějším způsobem, kdekoliv v Austrálii. Poradíme vám a vyplníme všechny potřebné formality k pozvání.

Volejte nás pro nezávazné informace na čísle
[03] 568-6699

ve večerních hodinách - domů na čísle 277-7014

S pozdravem Dáša, Leša a Zuzana
/mluvíme česky a slovensky/

Jiří VESELÝ

Totalita ?

Článek Jaroslava Kovářička /J. Kovářiček: Proč nejsem pro jednotu exilu, PANORÁMA č. 4/1986 - pozn. red./ mi připomněl problémy, které souvisejí s jednotou nebo nejdnotou exilu.

Pokud mi J. Kovářiček dovoli, podívám se na jeho stanovisko s hlediska jakési politické filozofie: Co on si představuje, by se dalo symbolicky vyjádřit jako louka pestrých květů. To asi on má na mysli. Různé barvy a vůně, a přece se navzájem snášejí. Jenže s lidmi to není tak jednoduché. Lidé, zejména Češi, mají sklon příliš zdůrazňovat, čím se od druhých liší, to již samo o sobě komplikuje celou otázku.

Exil takový, jaký je? Ale moje zkušenosti mi jednoznačně potvrdily, že my Češi potřebujeme jednotu jako sůl. A celý exil proto vypadá dosti beznadějně, poněvadž ji nemáme. Máme řadu organizací, jedna potírá druhou a jedna za druhou odumírá, aby se časem utvořily jiné.

K čemu to bylo a jak posloužilo plýtvání energií? Máme hned několik politických stran a ty si navzájem konkurují a hádají se. Byl Beneš vinen či nevinen? Měl

Masaryk pravdu či neměl? Byla proti Benešovi Republikánská strana v právu či nebyla? Máme se vrátit k otázce pravosti Rukopisů nebo nemáme?

My nepotřebujeme ovšem totalitu, ale jednotu ano. Organizaci, která by nás jednotně reprezentovala před cizími národy. Organizaci, která by byla dostatečně fundována, aby mohla disponovat bezplatnou právní poradnou pro nemajetné české exulanty. Dále by mohla mít nakladatelství knih a hudebnin. A zde by bylo místo pro jakoukoli hodnotnou poezii nebo prózu, nemusela by hájit právě jen jediný směr.

Nedávno mi řekl jeden Američan: "Vy Češi se musíte mezi sebou pořád hádat. Copak neumíte nic lepšího?" Jestliže chceme, aby si cizina všimla našich politických problémů a podporovala nás ve snaze přispět k obnově demokratického systému v Československu, pak se musíme na něčem dohodnout. Ale od února 1948 až dodnes, skoro za čtyřicet let, jsme se na ničem podstatném nedohodli, jen se stále hádáme.

Přitom se mezi některými původně nepřátelskými skupinami začíná ukazovat jakási spolupráce vedoucí k relativnímu sjednocení. Katolíci a evangelíci v exilu se začínají navzájem respektovat a katolíci dokonce tolerantně pohlíží na Jana Amose Komenského. Tak vypadá skutečná jednota.

A přece musím v jednom směru ustoupit. V exilu se totiž začíná vytvářet jakási opravdu neblahá jednota či solidárnost mezi těmi, kteří doma původně fedrovali komunismus. Na nás poukazují jako na zpátečníky, kdežto jim že patří budoucnost. Zde opravdu se je nebezpečí, které vyplývá z jejich postupného sjednocování. Navzájem si tisknou knihy, ač je to dnes těžké, ale vždy najdou podporu - a kde? Mají peníze a vliv. A nakladatelé na omluvu vysvětlují, že to jsou autoři dnes proskribovaní doma. Ano právě dnes, ale co bylo včera? Na jejich příkladech si lze ověřit, co dokáže jednota - dokonce i ve směru nežádoucím. O to víc bychom měli usilovat o exilovou jednotu - nikoli ovšem totalitu - ve směru žádoucím.

Pozn. redakce: Dr. Jiří Veselý je psycholog, žijící ve Spojených státech. Otištěný text obsahuje podstatné pasáže jeho polemického příspěvku k uvedenému komentáři J. Kovářička, který se u velké části čtenářů - zejména z mladších ročníků - setkal s velmi příznivou odezvou. Otázka jistě závažná, ovšem těžko řešitelná, pokud v podmínkách čs. exilu řešitelná vůbec. Obsáhle debata k tomuto tématu by jistě slušela některému z časopisů, které mají těžiště obsahu v teoretických úvahách.

PANORÁMA V PRODEJI:

Nemůžete-li z nějakého důvodu využít výhod předplatného, můžete náš časopis zakoupit v následujících prodejnách novin:

MELBOURNE - prodejna tisku v Ackland St., St. Kilda, nedaleko rohu Barkly St.

SYDNEY - BONDI BEACH NEWSAGENCY, 134 Campbell's Pde., Bondi Beach, PORTER NEWSAGENCY, 203a Castlereagh St., Sydney.

PRACUJTE S BARVAMI

**NÁTĚROVÉ HMOTY
NABÍZEJÍ
SPECIALIZOVANÉ
PRODEJNY**

THE PAINT SPOT

STORES

DULUX
hi-gloss
4 LITRES
\$19.90

DULUX
Interior Flat Acrylic
4 LITRES
\$21.90

BENTLEIGH

378 CENTRE ROAD

PH. (03) 557-4109

FITZROY
166 Gertrude St.

FOOTSCRAY
27 Paisley St.

SPRINGVALE
353 Springvale Rd.

WINDSOR
30 Chapel St.

Už jste si toho slova museli všimnout. Objevuje se v posledních letech tak často jako nový den. Jde o výraz: *disident*. Pamatuji, jak jsem se s tím slovem sešel poprvé v angličtině. Vyhledal jsem si je ve Websterově slovníku, jenž praví: *disident* - člověk odmítající oficiální názory a přesvědčení, nesouhlasící, a pod.

Slovo *disident* se začalo používat pro Alexandra Solženicyna, pro Václava Havla a bč ho, i pro Angelu Davisovou. To mne tehdy zarazilo a už jsem to

MOJE DOBRÁ STRÁNKA

FEJETON JIŘÍHO ŠYKORY ZE SPOJENÝCH STÁTŮ

slovo neměl rád. Připadalo mi, že s tím výrazem přišel kdosi zcela záměrně a stejně tak záměrně je začal používat, aby jaksi setřel rozdíly mezi těmi, kdo s něčím nesouhlasí na Východě, a těmi, kdo s něčím nesouhlasí na Západě. Nelíbilo se mi to. Ať už z jakýchkoli důvodů se ale ten výraz ujal a těžko se proti tomu dalo něco dělat.

Z Československa se ozvaly hlasy, jež byly proti užívání toho výrazu. Právem. Abych připomněl dvě jména, jež jsem uvedl na začátku, co společného mají *disidenti* Solženicyn a Angela Davis? Českým námitkám vyhověno nebylo, nabízet se říci, z technických, praktických důvodů.

Slovo *disident* se věilo, stalo se aktivní součástí živého jazyka, mezinárodním pojmem. Spolu s tím ale došlo k nečekanému zvratu. Výraz *disident* totiž během času zcela nebo téměř zcela ztratil konotaci, jež smazávala kvalitativní rozdíly mezi člověkem, který s něčím /s vládou, režimem, politikou/ nesouhlasí, a člověkem, který by spíše mohl být nazván výtržník. Invaze podobných jazykových výrazů totiž většinou pracuje opačně, ale v tomto případě se invaze setkala s protiútokem zdravého rozumu. V dnešní době dospěl výraz *disident* do vyhraněné podoby. Ano, *disident* je třeba doktor Sacharov, ale už ne třeba švýcarský student, který rozbíje profesorovi

MALOVÁNÍ NEBO RESTAUROVÁNÍ

VAŠICH DOMŮ V MELBOURNE
ODSORBĚ PROVEDE

PETR PEITHNER

Telefon: /03/ 882-6356

PANORÁMA - DÁREK!

Časopis PANORÁMA můžete jako zajímavý novoroční dárek objednat i pro své přátele a známé jinde v Austrálii, na Novém Zélandu či kdekoliv na světě!

Vyplňte náš předplatní lístek stejně, jako byste časopis objednávali pro sebe, na jeho druhou stranu však napište: OBJEDNÁVÁM PRO: /čitelně jméno a adresa/. A jistě nezapomenete připojit svůj šek: v Austrálii obvyklých \$ 20 a letecky - vzhledem k tomu, že jde o dárek, při objednávkách do zahraničí vám vyhodíme vstřícné zvláštní slevou - na Nový Zéland a PNG za pouhých australských \$ 22 a kamkoli jinak po světě jen \$ 30! /Uvažte, že letecké poštovné např. do Evropy je nyní u jednoho čísla \$ 1.45 a dost možná je pošta zase zvedne!/
Budete-li si to přát, k první zásilce časopisu pro vaše přátele v Austrálii či kdekoliv jinde připojíme osobní dopis redakce s blahopřáním a sdělením, kdo je dárcem. Pokud chcete využít této možnosti, připište na druhou stranu objednávacího lístku POŠLETE DOPIS!

okno za to, že mu dal špatnou známku. A tak pojmenován, jež bylo v nebezpečí vážnosti, dostalo přesné rozměry.

Když už o těch *disidentech* hovoříme, nemohu odolat, abych se nezmínil alespoň o pár lidech, kteří byli *disidenty*, kdy se to slovo ještě těšilo zimmu spánku. Kdysi dávno pro mne byli *disidenty* Werich a Horníček. Vzpomínáte, jak Horníček přijde za Werichem dělat interview a Werich řekne: Vy jste od novin? a Horníček se zděšeně začne ohlížet, zda není někde umazán a s obavou se otáče: KDE? Kromě toho, že to byl jeden z nejvýstižnějších vtípů, to byl navíc sarkastický soud nad stavem českého tisku. Byl to výraz nesouhlasu par excellence.

Výrazem nesouhlasu v opravdu těžké době bylo vystoupení Jaroslava Seiferta na sjezdu spisovatelů v druhé polovině padesátých let, když vnesl ke svým kolegům otázku, kde byli, když jiní spisovatelé byli zavíráni do vězení... Jeden z těch mladých sice vyskočil se slovy: "Byli jsme na brigádě, pane Seiferte," ale nakonec, ironicky, se i z autora této přinejmenším nejapné odpovědi stal - *disident*.

Začátkem šedesátých let se například v Praze *disidenty* jen hemžilo. Zajímavé je, že většina z nich měla smysl pro vtíp. Mohli jste navštívit kterékoliv tzv. malých divadel a mohli jste si být jisti, že narazíte na *disidenta*. Pamatuji, jak jeden z nich stojí na scéně, dívá se pátravě do hlediště a říká: "Jsem-li v rozpacích - zruďnu"...

Disidenty byli vlastně i příslušníci stovek rokenrolových skupin, jež se vyrojily jako houby po dešti v polovině šedesátých let. Byli to mladší příbuzní těch z padesátých let, kteří vyjadřovali svůj nesouhlas se stávajícími poměry divokým oblečením, úžesy a tancem. To byli ti, kterým podmaření hraváči v baretkách naražených do čela roztrhávali na veřejnosti příliš úzké nohavice nebo odtrhávali knoflíky.

To všechno byli *disidenti* z dávných dob. Někteří méně dávni, jako třeba Angela Davisová, už zase *disidenty* nejsou. Angela myslím učí na nějaké vysoké škole v Kalifornii a už nikdo ji *disidentkou* nenazývá, pokud o ní vůbec někdo ví či chce vědět.

Disidenství tedy není nic nového. Dá se říci, že na Západě jsou na *disidenství* založeny celé společenské systémy. Jedině tehdy, když mohou občané otevřeně kritizovat, může společnost své chyby opravit. Dodejme, že kritik by měl mít právo pronést svoje námitky ať už proti čemukoli nejen otevřeně, ale i beztržně, Naopak by měl být pochválen.

Někteří lidé ovšem stále budou tvrdit, že mezi *disidenty* na Východě a na Západě není rozdíl. Budou to dokládat tímto příběhem. Američan a Rus se baví o politice. Američan řekne: Já se mišu postavit před Bílý dům, mišu křičet že nesouhlasím s prezidentem Reaganem a že by měl být zbaven svého úřadu a nic se mi nestane! Na to Rus horlivě prohlásí: Já se postavím před Kreml, zakřičím, že nesouhlasím s prezidentem Reaganem a že by měl být zbaven svého úřadu - a taky se mi nic nestane...!

No vida, a pak prý že se nemůžeme domluvit....

+++ Podle sdělení ministra přistěhovalectví a etnických záležitostí Ch. Hurforda, Australaně v podstatě "jsou pro" další růst populace a příliv přistěhovalců. Většina se domnívá, že na kontinent se vejde 25 až 100 miliónů lidí. Velká část dotázaných zdůrazňuje růst obyvatelstva jako podmínku možné obrany země.

Vojtěch N. DUBEN

Vím, jak na to!

Co má společného český strojný inženýr Pavel s astronauty a s pedesátitunovými sochami na velikonočním ostrově v Tichomoří? Odpověď není jednoduchá, avšak pokusíme se o ni.

Osamělý Velikonoční ostrov leží asi na 30. jižní rovnoběžce, přes 3.500 kilometrů na západ od Chile a asi 2.500 kilometrů východně od nejbližších Polynézkých ostrovů. Je to sopečný ostrov v rozloze 118 kilometrů čtverečních. A má přes 2.000 obyvatel. Ostrov, jehož původní polynézké jméno je Rapanui, byl objeven holandskými mořeplavci roku 1722 a asi za padesát let tam přišli Španělé z Jižní Ameriky.

První Evropané byli překvapení, když na tomto osamělém primitivním ostrově uprostřed Tichého oceánu našli desítky obrovských soch vytesaných ze skály sopečného původu, o váze asi 50 tun, a postavených do řady jako stráže u pobřeží. Původ těchto soch byl po 200 let předmětem dohadů vědců i laiků, kdo vlastně sochy ze skály vytesal a jakým způsobem je dopravil z úbočí vyhaslé sopky až na pobřeží. Švýcarský publicista Erich von Daeniken přišel dokonce s teorií, že na ostrově - a na jiných místech zeměkoule - přistáli před staletími astronauti z jiného hvězdnatého světa a sochy pomohli místním domorodcům nejen vytesat, ale i dopravit na příslušné místo. Ostatně von Daeniken vysvětluje touto teorií i jiné obrovské nebo záhadné stavby či kresby na skalách v různých končinách našeho světa. Avšak norský badatel Thor Heyerdahl přišel už v třicátých letech s jinou, možno říci zemitější teorií.

Když přišli španělští dobyvatelé do Mexika a Jižní Ameriky, setkali se tam s legendou o Virakoších. Podle jihoamerických Inků to byli bozi, kteří svým vzhledem a barvou pleti připomínali Evropany. Do Jižní Ameriky prý uvedli před staletími kulturu, zejména stavby, které připomínaly starověké stavby v Egyptě a jinde ve Středomoří. Inkové tvrdili, že Virakošové jednoho dne odjeli na svých lodích pryč a už se nevrátili. Slíbili prý však, že se jednoho dne vrátí. Když pak přišli do Jižní Ameriky Španělé, Inkové byli přesvědčeni, že to byli staří Virakošové, kteří se vrátili.

Norský badatel Thor Heyerdahl začal tuto legendu studovat, až posléze zorganizoval dvě výpravy: Jednu z Egypta do Jižní Ameriky na papyrusové lodi "RA"

a druhou na rákosové lodi "KON-TIKI" z Peru do Polynésie.

Ta druhá "KON-TIKI", v roce 1947, měla za úkol prokázat Heyerdahlovu teorii: Polynézké ostrovy a Velikonoční ostrov nebyly objeveny mořeplavci z Asie, nýbrž Indiány z Jižní Ameriky, zejména z oblasti Peru a Bolívie. Roku 1955 podnikl Heyerdahl výpravu na Velikonoční ostrov a tam učinil pozoruhodné archeologické objevy, které popsal ve své knize "Aku-Aku". Moderními metodami archeologie zjistil, že velikonoční ostrov byl osídlen už někdy kolem roku 400 po Kristu, a to mořeplavci z Jižní Ameriky, kteří podle místní legendy připomínali jihoamerické Virakoše. Heyerdahl objevil ve vykopávkách stavby, které připomínaly starobylé, ale pokročilé metody, objevené už v oblasti Titicaca a Tiahuanaca u hranic Peru a Bolívie. Na ostrově našel i různé jihoamerické rostliny a plody. A známé sochy na Velikonočním ostrově připomínaly podobné sochy ve zmíněné oblasti Jižní Ameriky, jakož i ve východní oblasti Polynézkých ostrovů. Heyerdahl také na ostrově objevil staré jeskyně plné sošek a tabulek se starobylými nápisy.

Na základě moderních archeologických metod Heyerdahl zjistil na Velikonočním ostrově nejméně tři kulturní období. První začalo někdy v první polovině prvního tisíciletí po Kristu a zásluhu na něm museli mít mořeplavci z Jižní Ameriky, asi Virakošové. Druhé období, kdy vznikly ony obrovské sochy, patřilo zřejmě dalším generacím Indiánů z oblasti Peru. Teprve třetí období, které začalo asi dvě století před příchodem prvních Evropanů, patří Polynézánům. Ti dobyli ostrov asi v době s původními obyvateli, kteří pak postupně vymřeli. Zachovaly se po nich jen legendy, sochy a jiné archeologické památky.

Na základě legend se Heyerdahl počátkem padesátých let pokusil vysvětlit, jak mohli původní obyvatelé ostrova se svými primitivními nástroji sochy z vulkanické skály vytesat a dopravit na pobřeží. V lomu na úbočí sopky Heyerdahl dokonce objevil několik soch ve skále, které nebyly ještě dokončeny.

A teď se vraťme k českému strojnmu inženýru, 28letému Pavlu Pavlovi a astronautům. Letos na jaře se objevily v americkém tisku články o tom, že Američané vyjednávají s vládou Chile a s guvernérem Velikonočního ostrova stavbu kosmodromu na ostrově. Má to být rezervní kosmické letiště pro americká kosmická letadla pro případ, že by musela nouzově přistát na jih od rovníku. A mezitím byla také uveřejněna zpráva, že se na Velikonoční ostrov vrátil 71letý norský badatel Thor Heyerdahl, aby spolu s místními představiteli pokračoval ve svých archeologických výzkumech.

Spolu s Heyerdahlem, jak tvrdil americký tisk, přijel na ostrov 28letý český strojný inženýr Pavel Pavel. Ten totiž po přečtení Heyerdahlovi knihy "Aku-Aku" napsal autorovi, že by mohl prakticky dokázat, jak byly obrovské sochy na Velikonočním ostrově před staletími pomocí provazů vmáněrovány na místa, kde nyní stojí nebo leží. Heyerdahl jej pak pozval ke své letošní cestě na Velikonoční ostrov, kde inženýr Pavel svou teorii s domorodci předvedl a zřejmě Heyerdahla a místní představitele přesvědčil, že má pravdu.

Thor Heyerdahl se o tom podrobně zmínil v zářijovém rozhovoru s redaktorem amerického deníku "USA TODAY".

Dokončení na další straně

Gipsy Baron

433 CHURCH ST.,
RICHMOND, 3121,
Tel.: /03/ 429-5266

Obědy - úterý až pátek
Večeře - úterý až sobota

Výborný vlastní orchestr a zajímavý jídelníček,
na němž najdete i česká jídla!

Zvláštní salónek připraven pro svatební hostiny
a jiné slavnostní příležitosti!

Vašimi pozornými hostiteli budou Eda a Věra Zlatých

Licensed Restaurant
Air Conditioned
(RHEINLAND P.L.)

Uvedl, že těch soch je na ostrově asi 600. Některé z nich jsou vytesány ve zčásti, jiné stojí na půl cesty k pobřeží a řada jich je na pobřeží, jako by střezila ostrov před neznámými hosty. Heyerdahl vysvětlil, že když se v evropských novinách objevily první zprávy o tom, jak se norská výprava chystá znovu na Velikonoční ostrov, inženýr Pavel mu poslal dopis a napsal v něm:

"Věřil jste vše, co Vám domorodci na ostrově o minulosti ostrova řekli. Avšak nevěřil jste jim, když tvrdili, že obrovské sochy kdysi chodily. Řadu let jsem na to myslel. A nyní jsem si postavil z betonu sochu o 20 tunách a pomocí pouhých čtyř provazů a 17 lidí jsem ji přiměl, aby chodila..."

Heyerdahl inženýru Pavlovi odpověděl:

"Když to dokážete s betonovou sochou, zvu Vás, abyste se připojil k mé výpravě na Velikonoční ostrov."

To se také stalo a na ostrově inženýr Pavel předvedl svou teorii v praxi přímo s obrovskými sochami. Domorodci pomocí provazů naklonili sochu na jednu stranu a pomocí jiných provazů posunuli druhou stranu dopředu, takže to vypadalo, jako by socha chodila. Heyerdahl po tomto pokusu šel s inženýrem na pobřeží, kde zjistili, že hrany základů všech soch byly odřené, nerovné a jinak deformované nárazy na zemi, když byly posunovány kupředu. Sochy, které stály dále od pobřeží a které zřejmě svého cíle nedosáhly, měly své základny deformovány daleko méně. A sochy ve vzdáleném kamenolomu, připravené - řekněme - k odchodu na pobřeží, měly základny rovné, neodřené a nijak neporušené.

Thor Heyerdahl se mezitím vrací do Norska, kde bude pracovat na dalších cestopisech. Právě vychází jeho nová kniha nazvaná "Maledivská záhada". Heyerdahl v ní vysvětluje záhadu korálových ostrovů Malediv, které leží v Indickém oceánu jihozápadně od Srí Lanky. Maledivy jsou samostatnou republikou se 150 tisíci obyvateli, kteří mluví sinhalsky a arabsky. Na ostrově převládá muslimské náboženství, které zakazuje stavět sochy s lidskou podobou. Islám vládne na ostrovech už od 12. století. Před časem byla na jednom ostrově objevena velká socha Budhy a vláda Malediv pozvala Heyerdahla, aby se pokusil zjistit, jak se socha dostala na ostrov, obydlený muslimy.

Heyerdahl ve spolupráci s norskými archeology zjistil, že socha byla vytesána někdy před rokem 1.153 a že v džungli na neobydlených ostrovech jsou pozůstatky jiných budhistických staveb, nejméně tak starých jako je nedávno objevená socha Budhy.

Další objevy archeologů naznačily, že Maledivské ostrovy uprostřed Indického oceánu byly před staletími vitanou zastávkou mořeplavců z Indonésie a Číny na cestě do Indie a naopak. Heyerdahl dospěl k názoru, že na Maledivy se plavili mořeplavci z oblasti Rudého moře. Norští archeologové objevili pozůstatky chrámů,

kteřé byly postaveny před rokem 550 po Kristu, a různé hliněné nádoby dokonce z doby 2.000 před Kristem. Podle Heyerdahla to znamená, že Maledivy, které nemohly uživit své obyvatelstvo jen z místní ekonomiky, byly už před 4.000 lety velmi aktivní a prosperující křižovatkou námořního obchodu v oblasti Indického oceánu. A že tedy i v této oblasti Asie existovala na svou dobu vyspělá civilizace dávno před příchodem Evropanů.

Poznámka redakce: Pod pseudonymem Vojtěch N. Duben píše jeden z nejvýznamnějších čs. exilových žurnalistů. Vzhledem k tomu, že tento pseudonym je v historii exilového tisku opravdovým pojmem, nepovažujeme za nutné "prozrazovat", jaké mu odpovídá "civilní" jméno - zkušenější čtenáři to nakonec nepoškodí vědět... Každopádně autorovi děkujeme za zaslání příspěvek i cenné profesionální rady v připraveném dopise - a velmi se těšíme na další spolupráci.

+++ V Austrálii se mohutně nadává na někdy zdlouhavé odbavování při přiletu na některé z australských mezinárodních letišť. Vláda nyní zřizuje zvláštní pracovní skupinu, která podumá nad současným stavem a navrhne, jak na to, aby se nadávalo méně. Jde hlavně o to, aby se zpříjemnily příjezdy turistickým skupinám a byznysmanům s tučnými bankovními konty: oboje země potřebuje jako sůl. Povinnost mít platné vstupní vízum /s výjimkou Novozélandců/ bude přitom zachována.

+++ Podle Světové zdravotnické ročenky občané Československa mohou očekávat, že se v průměru dožijí 66.9 roku. Z evropských zemí sovětského bloku jsou na tom nejhůř Maďaři /65.1/, zatímco nejdéle žijí Bulhaři /68.4/. Kapitalismem uštvaní Holanďané naproti tomu žijí 73 let, Američané 70.9 a západní Němci 70.7 let...

+++ J. Švestka, 44, dřevorubec a člen pronásledované Jazzové sekce, nastoupil výkon trestu odnětí svobody na 12 měsíců, k němuž byl odsouzen pro údajné podvrácení republiky: dělal si poznámky při četbě Orwellova "1984", které pak poslal známému do ciziny.

+++ Katolický aktivista F. Adamík byl v Ostravě poslán do vězení na dva roky výlučně za svou náboženskou a kulturní činnost.

+++ Jiří Gans v sedmdesátých letech proslul v Českých Budějovicích svým nadšením pro pop music, které ho přivedlo i ke stykům s americkým velvyslanectvím. Po obvinění ze spolupráce s CIA byl odsouzen k 15 roků vězení. Před nedlouhou dobou čs. soud rozhodl o jeho předčasném propuštění, neboť J. Gans trpí nevyléčitelnou a nebezpečnou chorobou. Po léčbě v sanatoriu byl umístěn ve starobinci /přitom je mu jen 58 let/, protože vzhledem k zdravotnímu stavu není schopen se o sebe sám starat. J. Gansovi by jistě pomohly aspoň povzbudivé dopisy. Adresa: J. Gans, Domov důchodců, Chvalkov, 373 21 Slavče, Czechoslovakia.

+++ Kolej TAFE v Prahranu, stát Victoria, zřizuje nový dvouletý studijní obor se zaměřením na dostihový sport, jehož koordinátorem je spolupracovník Panoram Frank Toman. Jak F. Toman uvedl v rozhovoru pro list THE SUN při své práci se těší velké podpoře institucí, působících v odvětví.

+++ Zničující kampaň k nedožitým devadesátinám K. Gottwalda vyvrcholila v Československu. Televizní diváci si při té příležitosti odtrpěli seriál o géniovi, v němž - jak jsme již dříve informovali - hlavní roli vytvořil J. Štěpnička, jehož matka kdysi pobyla dlouhá léta v kriminálu po nezdařeném pokusu o přechod hranic.

Obdarujte příbuzné a známé, své děti i sebe!

Michael Cigler

The CZECHS in Australia

Jedinečná, bohatě ilustrovaná publikace o tom, jak Češi "objevili" a "dobyli" Austrálii, co znamenali a znamenají pro nejmladší kontinent!

Cena /včetně poštovného/..... \$ 15 v Austrálii
zámoří \$ US 10.00

Objednávky spolu se šekem zašlete do redakce Panoram - a publikací o Čechách v Austrálii obdržíte obratem!

Rudolf STRÖBINGER

Špionáž řemeslem

Neděle 25.8. 1985 byl pro sekretářku jednoho oddělení úřadu spolkového prezidenta Richarda von Weizsäckra v Bonnu, Margaretu Hockeovou, černým dnem. V časných ranních hodinách byla zatčena úředníky Spolkového úřadu pro ochranu ústavy. Důvod: Špionáž pro jeden východoevropský stát, ke které byla Hockeová získána již v roce 1970.

Začátkem prosince 1986 se případ Hockeové dostal na přetřes u soudu ve švýcarském městě Luzernu. Důvod: Od roku 1979 předávala bonnská špionka zpravodajský materiál ženě, kterou znala pod jménem "Renata". Renata byla identifikována jako Ingeborg Hübnerová, šedesátiletá obyvatelka městečka Neuenkirchenu u Luzernu. Zde byla společně se svým manželem Františkem zatčena švýcarskými bezpečnostními orgány ve stejný den jako v Bonnu jejich dodavatelka Hockeová. Ale při zatčení "manželů" Hübnerových nezůstalo. Brzy Švýcaři zjistili, že vůbec nejde o manželský pár a že dokonce i jméno "Hübner" neodpovídá skutečnosti. Oba zatčení doznali svá pravá jména. Ingeborg Hübnerová se ve skutečnosti jmenuje Rosemarie Müller a pochází z Magdeburku v NDR, Franz Hübner uvedl, že je mu 65 roků a jmenuje se Jan Brzobohatý a jeho původní bydliště bylo Brno. Jako vyskočení agenti se Müllerová a Brzobohatý "přesunuli" již v roce 1957 do spolkové republiky, o pět let později - v roce 1962 - se přestěhovali do Švýcarska. Neutrální země jim skýtala při jejich špionážní činnosti údajně ještě větší možnosti. Nyní byli Müllerová a Brzobohatý odsouzeni pro zpravodajskou činnost soudem v Luzernu v neveřejném přelíčení na pět let do vězení.

Případ sekretářky Hockeové a údajných manželů Hübnerových je pouze jedním z mnoha, který ve své zprávě o podvrtné činnosti na území spolkové republiky uvádí Spolkový úřad na ochranu ústavy v Kolíně nad Rýnem. V kapitole nadepsané ČSSR je několik údajů například o špionážní činnosti řady pracovníků československého velvyslanectví v Bonnu a obchodního oddělení velvyslanectví v Kolíně nad Rýnem. Nejméně třetina všech zaměstnanců velvyslanectví jsou pracovníci rozvědky Státní bezpečnosti nebo zpravodajské správy, špionážní organizace generálního štábu československé lidové armády.

Především úředníci politického oddělení, oddělení "Hospodářská politika - věda a technika" a konečně pak štábu vojenského přidělení jsou ze značné části příslušníci Státní bezpečnosti, kteří mají za úkol sbírat špionážní informace. Tak například v oddělení vědy a techniky úzce spolupracují se Státním výborem vědy a technického rozvoje v Praze. Okolem zpravodajských orgánů v Bonnu je získat informace o nejnovějších poznatcích například na úseku elektrotechniky, mikroelektroniky, ochrany životního prostředí a dalších oborů, jež by mohly být uplatněny také v československých vědeckých ústavech a průmyslových podnicích. Pokud pak jde o okruh osob z oddělení vojenského přidělení, mají samozřejmě za úkol získat informace nejen o stavu a vybavenosti spolkové armády, ale také o vojenských a obranných zařízeních Severoatlantické smlouvy NATO. Příslušníci tohoto oddělení - tolik zpráva Spolkového úřadu na ochranu ústavy - provádějí vysloveně ofenzivní zahraniční zpravodajskou činnost. Ta jde tak daleko, že se řada spolupracovníků vojenského přidělení pro zintenzívnění své špionážní činnosti pokusila

o navázání osobních kontaktů buď s aktivními příslušníky nebo vojáky v záloze spolkové armády nebo se zaměstnanci zbrojního průmyslu. Konečně pak pracovníci hospodářského oddělení velvyslanectví, které je v Kolíně nad Rýnem, vedle úkolů získat informace o vývoji v západoněmeckém průmyslu mají vytipovat soukromé osoby a firmy, které by byly ochotny dopravit výrobky, jež podléhají embargu, tajně do československa.

Ale ve zprávě Spolkového úřadu na ochranu ústavy je uvedeno i několik případů pokusů o zpravodajskou činnost, které nesouvisejí přímo s československým diplomatickým zastoupením. Jeden západoněmecký návštěvník československého průmyslového veletrhu byl osloven orgánem Státní bezpečnosti. Ten mu vyložil, že by mohl mít nepříjemnosti, jelikož navázal intimní styk s obyvatelkou československa. Vše by však bylo v pořádku, kdyby se zavázal ke spolupráci s československými úřady a poskytl jim informace z oblasti výroby ve spolkové republice. Při jeho dalších cestách do československa s ním udržovala Státní bezpečnost kontakty, pokoušela se vyzvědět další a další údaje. V roce 1985 však tento naverbovaný agent doznal svou činnost a oznámil podrobnosti příslušným západoněmeckým místům.

Zatímco doznání nemělo pro dočasněho agenta trestní důsledky, byl na 18 měsíců vězení odsouzen západoněmecký občan, který v roce 1968 opustil československo a byl později získán pro špionážní činnost. Občan německého původu si za svého pobytu ve spolkové republice takzvaně upravil poměr k československým úřadům. Poté odjel na návštěvu staré vlasti. Tam byl osloven orgány Státní bezpečnosti a získán pro průmyslovou špionáž. Při svých dalších návštěvách československa informoval takto získaný agent své řídící orgány o řadě novinek z oblasti průmyslu, hlavně na úseku elektrotechniky. Jeho činnost však byla za několik měsíců odhalena a muž byl postaven před soud.

Ve zprávě Spolkového úřadu na ochranu ústavy se uvádí, že spolková republika je především vystavena špionážní činnosti agentů Státní bezpečnosti NDR, ale že v posledních měsících je možno sledovat zintenzívnění akcí i zpravodajských služeb Sovětského svazu, československa a Polska.

Je to docela pěkné,
možná by vám stálo
za to dát si čepici z očí!

+++ Čs. trestní zákon pamatuje na vyžadování úplatku trestní sazbou od 3 měsíců do 5 let. Kde není žalobce, není ovšem ani soudce.

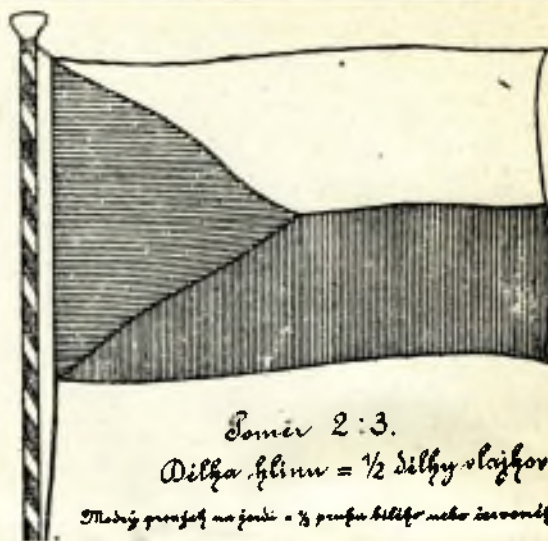
+++ Miroslav Morbitzer inkasoval 25 let kriminálu u soudu v Ostravě: znásilnil a zavraždil 50letou ženu, pokusil se znásilnit 18letou studentku, se sekerou v ruce oloupil o tuzexové bony jakéhosi muže.

+++ "Spekulace s valutami je typickým příkladem bezpracného obohacování," praví J. Krupauer, generální prokurátor ČSR. Až pachatele lze chytit za ruku na každém rohu, strážce zákonnosti nesmyslně tvrdí, že usvědčování je velmi obtížné. Nemůže říci, co každý ví: že totiž veksláci mají mocné kamarády.

+++ Polsko postaví pro Československo další dvě námořní lodě o nosnosti 33 tisíc tun sypkého nákladu.

+++ Znormalizovaný slavík M. Florian publikoval v Československu idiotskou báseň "Reykjavík", v níž se šachové bitvy prolínají se zloduchy z NATO a moudrosti Gorbačova.

+++ Do kampaně s cílem poopravit pochroumanou pověst atomových elektráren bylo zapojeno i Divadlo na provázku, které uspořádalo představení přímo v Dukovanech.

Malíř Jaroslav Jareš, od jehož narození uplynulo 100 let, byl tvůrcem čs. státní vlajky podle tvrzení čs. encyklopedické literatury, Rudého práva i nápisu na náhrobku na vyšehradském hřbitově. Skutečnost je ovšem taková, že Jareš sice vypracoval řadu návrhů, leckdy velmi kuriózních, žádný z nich však nebyl přijat. Historické dokumenty potvrzují, že skutečným tvůrcem čs. státní vlajky byl pracovník tehdejšího archivu ministerstva vnitra Jaroslav Kursa. Nutno říci, že veřejnost přijala návrh bez valného nadšení. Modrý klín měl původně sahát pouze do jedné třetiny délky vlajky. Prodloužen do poloviny byl až v návrhu z roku 1920, jak je vidět na tomto vlastoručním nákresu Jaroslava Kursy.

POZNÁMKA Pod pláštěm »milovníků jazzu«

Rozhlasové orgány sdělily sedm československých občanů, kteří jsou obviněni z trestné činnosti související s podnikáním. Vyšetřování jejich činnosti v těchto dnech skončila. Přes četná apokryfní sdělení orgánů se trestné činnosti dopouštěli od počátku loňského roku, a to pod pláštěm tzv. jazzové sekce Svazu hudebníků.

Organizace nazývaná se Svaz hudebníků byla v roce 1984 v souladu s našimi zákony zrušena, a tím i její »sekcce«. Nicméně sedm zmíněných občanů využívalo poté krycí hlavičky »jazzové sekce« k dalšímu »podnikání«. Za poslední dva roky touto zlovolnou činností prokazatelně získali více než pět milionů korun.

V součinnosti se sdělovacími prostředky pokoušeli této trestné činnosti podmanit i jiný smysl. Velkou starost o delikventy prováží např. BBC, Illinois Ameriky, Reuters a některé další agentury. Tvrdí, že prvý jde o pokus zastráhnout milovníky populární hudby v naší zemi, především jazzové.

Je to nemožné, lástivě tvrdí. V naší zemi, jak známo, žije mnoho přátel moderní hudby, rozejí se koncertní, účastní se koncertů, festivalů a dalších akcí. Úspěšný příběh 18. Mezinárodního jazzového festivalu, který se konal v minulých dnech v Praze, je toho dostatečným důkazem. Je dobře známo, že sdělovací prostředky a novinářští milovníci jazzu jsou silně omezená. K tomuto zneužívání není také důvod.

Britský list Guardian se ve svém čtvrtletním vydání pokusil dát sdělovacími prostředky československých občanů do souvislosti s nedeclarací videonahranou sedláckou a evropské bezpečnosti a spolupráci. Považuje za »záhadu«, proč se při československé úřady rozhodly k tomuto opatření nedlouho před videonahranou schůzkou »rekapitulující plánů hudebních závků«. Zmíněný britský list tvrdí, že zatčení občanů se jen chovali v souladu se Základním aktem. Závěrečný akt však ani v jedné formulaci neodává dobrý náhled na skutečnost. Trestní činnost v žádném zprávném smyslu, nespokojení plně potvrzuje právo státě »zastavit si své zákony a předpisy«, potvrzuje rozkazování »příslušných a zahraničních zvláštností, které spadají do vnitřní pravomoci jednoho zvláštního státě«.

Každý, ať je milovníkem jazzu či nikoliv, ať má toho či onoho kantičky, pracuje se s ním či o něm. Každý má povinnost dodržovat zákony svého státě a z toho vyplývající právní předpisy. Tak tomu je i v případě sedmi zmíněných občanů. Zákony platí pro každého a v každé roční době před mezinárodními konferencemi i po nich.

VÁCLAV DOLEŽAL

Jazzová sekce měla až 7000 členů, počet »sympatizantů« se odhaduje na 100,000 mladých lidí. Verzi čs. úřadů tlumočí komentář Rudého práva, který pro zajímavost přetiskujeme: je snaha vše navléknout na úřady »hospodářskou kriminalitu«, což v případě politických procesů je starý trik. Podle západních tiskových agentur měl na přelomu roku v Praze proběhnout soud se zatčenými frakcionáři Jazzové sekce. Do uzávěrky našeho lednového čísla tato informace nebyla potvrzena.

+++ Děčínem hýbaly dohady o neregulérnosti loňských maturit na tamější dopravní průmyslovce, až nakonec skandál vyskočil z pytle ven: provalilo se, že v případě jedné studentky, která naprosto správně u maturity praskla, její vlivný tatíček nelenil, do všeho zamíchal OV KSC a osobně si došlápl na ředitele školy. Ten se předpodělal, zavolal na koberec mladou předsedkyní maturitní komise, která takovou funkci zastávala poprvé /byla z plzeňské průmyslovky/ a nechala se tedy snadno zastráhat - a donutil ji ke změně známky. Ostudou se nakonec zabývalo i Rudé právo. Zase o jednu iluzi méně - ale má ještě někdo nějaké iluze?

+++ Jak víme z dějin žurnalistiky, Napoleon Bonaparte moc a moc podporoval ostrou divadelní kritiku, neboť odváděla pozornost od zásadních problémů státu. Gorbačovská éra je charakterizována něčím obdobným a padnou-li někdy »ostrá« slova, docela určitě se netýkají samé podstaty systému, v níž je zakopán ten opravdový pes. V podobném duchu si čs. tisk nedávno »půjčil« generálního ředitele AZNP Mladá Boleslav ing. J. Branýra, aby ho pro oko čtenáře pogriboval vzhledem k bídné kvalitě vozů Škoda. Připravené otázky »na tělo« a připravené slizké odpovědi, z nichž se zoufalí majitelé škodovek dozví přesně tolik, že jejich nářky jsou sice oprávněné, ale v podstatě za to nikdo nemůže, nejméně ze všech pak výrobce AZNP v čele s moudrým ředitelem. Ing. Branýr také popírá, že by se za dolárky na export dělaly vozy lepší kvality než pro domácí trh. Bylo by jistě zajímavé, co by odpověděl, kdyby se ho na totéž zeptal západní novinář.

+++ Za vloupání a krádež starožitností v proboštském kostele v Doksaněch na Litoměřicku byli dva pachatelé posláni za mříže na 11 a 10 let. I když se podařilo většinu ukradených předmětů nalézt, některé byly natolik poškozeny, že jejich restaurování přijde celkem na 300 tisíc korun.

NÁŠ ROZHOVOR S W. MATUŠKOU!

Jiří SÝKORA

O Waldovi a hostech

Byl jsem na dovolené na Floridě, na té straně co je Mexický záliv, asi šedesát mil od St. Petersburgu, respektive od místa, kde bydlí Matuškoví. Měl jsem slíbeno interview, tak jsem jednoho dne zavolaal a domluvili jsme se s Olínkou /to je Waldemarova krásná žena zpěvačka Olga Blechová;/ že prý abych přijel v sobotu 29. listopadu, protože večer bude sláva.

V sobotu dopoledne jsem tedy věnoval asi hodinku jízdy autem, Waldemar mě přivítal a říká: "Jdeme pryč, je tu zmatek," a tak jsme šli na procházku k zálivu, který je od jejich domu pár kroků. Zmatek byl proto, že se navečer chystala oslava dokončení první LP desky natočené ve Spojených státech. Sešlo se asi dvacet Matuškových přátel. Seděli jsme venku pod hvězdnatým nebem, baštili dobroty, které připravila paní Olga, a pak jsme v jeden okamžik ztichli a zaposlouchali se do národních písní, které jednak profesionálně a jednak s láskou připravil Waldemar Matuška. Tleskali jsme, potom jsme připíjeli na zdraví, dokonce se tančilo.

Druhý den dopoledne jsme šli s Waldemarem a jeho synem na ryby. Seděli jsme na břehu zálivu, a já se ptal a Waldemar odpovídal:

Jiří Sýkora se s Waldemarem Matuškou sešel na Floridě. Jak vidíte, Waldemar je čtenářem PANORÁMY - těší nás to a doufáme, že prostřednictvím našeho časopisu ho Austrálie natolik zaujme, že zkrátka neodolá...

Foto Eva Brent

J.S.: Waldemare, plánuješ se svými koncerty cesty; je v Tvých plánech také Austrálie?

W.M.: No, dostali jsme několik dopisů z Austrálie a myslíme si, že tam máme dost kamarádů a dost posluchačů... A tak si myslím, že bysme do Austrálie, kde jsme ještě v životě nebyli a kde klokani běhají a skáčou si s prázdnou kapsou, měli zajet, protože Austrálie bude jistě zajímavá země - už proto, že se utrhla kdysi dávno - před milióny a milióny let - a začala si žít vlastním životem než tam vtrhli jiní lidé

Dokončení na další straně

STĚHOVÁNÍ!

Lekáte se toho slova? Není důvod! My víme, jak na to, máme bohaté zkušenosti a ideální skříňový čtyřtunový automobil!

LEVNĚ - RYCHLE - SPOLEHLIVĚ - BEZPEČNĚ - CO NEJDŘÍV
Z Melbourne Vás odstěhujeme třeba až do Sydney či Adelaide!

VOLEJTE MIRKA CIHELKU - TEL. /03/ 848-6980

a trošku to tam pomíchal... Já si myslím, že bysme do Austrálie měli jet.

J.S.: Budeš připravovat pro tento případný zájezd zvláštní koncert? Budeš vybírat nějaké australské písničky? Tam přece mají písničky, které jsou velice blízké tomu, co je tady známo jako country and western. Ty sám jistě mnohé znáš... například Waltzing Mathilda...

W.M.: No, ta byla vlastně nejslavnější... Tu dělal v Československu Karel Hála - a dělal ji výborně. Já si ovšem myslím, že by se zrovna neměly připravovat australské písničky, když budeme zpívat pro Českoslováky. Myslí si spíš, že jim přivezeme kousek domova, kterej jsme nechtěli za mořem. Já myslím, že to potěší... Vezmeme taky kus Semaforu, kus Rokoka, a budeme si povídat, jaký to bylo, když jsme byli mladší, a jak nám bylo, co jsme si představovali - a jak to dopadlo.

J.S.: Včera jsi oslavoval se svými přáteli dokončení své první gramofonové desky nahrané ve Spojených státech; na té desce jsou české národní písničky, natočené tady.... Jak podle Tvého názoru deska dopadla?

W.M.: To všechno se uvidí nebo řekne nám to čas. Zrovna tak jako píseň "To všechno vodnes čas" - tak tohle všechno nám poví čas - jak se lidem bude líbit... Zároveň je ohlas přítelů. Na té desce jsme strávili strašnou sílu hodin. Vlastně, Olínka to spočítala - bylo to 49 a půl hodiny práce. Někomu se třeba zdá, že to nic není, že je to vlastně jeden pracovní týden - to ale znamená sedět u toho a velice pilně pracovat, ale neuspěchat to zase, aby to bylo dobrý - a přitom to zase neprotahovat - protože každá hodina ve studiu je na nás soudasný finanční stav poměrně drahá. Myslí si, že deska dopadla dobře. Neshel to zakřiknout. A chtěl bych to zaklepat na dřevo. Věřím, že se bude líbit...

J.S.: Rozhodně se líbila včera, když jsi ji poprvé hrál pro známé a přátele; byla přijata nadšeně... Waldemare, já Ti přeju, aby se ten zájezd do Austrálie uskutečnil co nejdříve, aby jsi mohl potěšit své fanoušky v této části světa.
Děkuju mnohokrát za rozhovor.

W.M.: Já děkuju, že jsi se mě zeptal a vůbec podrovnou všechnu v Austrálii.

Odpoledne nás zase hostila paní Olga, která nám také zazpívala jednu z písní, které chystají pro další gramofonovou desku. Ta písnička je velmi krásná; jestli se nemýlím, tak ji složil Waldemar a text je anglický. Hned jsem si tu budoucí desku zamluvil.

Večer jsme se rozloučili. Slíbili jsme si, že se sejdem zase někdy na jaře. A já se vydal zpátky na jih, abych pokračoval v dovolené...

Poznámka redakce: Choďte napsat Waldemarovi? Můžete! Adresa je: Mr. W. Matuška, c/- DE-MAR, P.O. Box 8596, Madeira Beach, FL 33738, U.S.A. A současně si na stejné adrese hned objednejte i jeho první LP desku, vydanou již v Americe. Jsou na ní lidové a národní písně z Čech, Moravy a Slovenska - a mezi krajany všude ve světě je o ní pochopitelně velký zájem. Cena je \$ U.S. 9.95 plus manipulační poplatek a poštovné do zámorí \$ U.S. 4.50, tedy celkem \$ U.S. 14.45 /v USA a Kanadě pouze \$ U.S. 12.45/. K objednávce přiložte "money order" či ček v amerických dolarech a desku obdržíte během 6 - 8 týdnů.

+++ Od zahájení poštovního spojení v českých zemích uplynulo 460 let.

+++ Kolaborantské sdružení katolických duchovních Pacem in terris oslavilo 15 let existence za potlesku čs. úřadů. Nejvýznamnější osobností organizace, jasně odsouzené Vatikánem, je olomoucký biskup J. Vrana. Hostem oslav byl metropolita minský a běloruský Filaret, který se pak v Praze stal doktorem h.c. evangelické bohoslovecké fakulty.

+++ Pražské metro denně používá 1,200,000 cestujících.

+++ "Obuv vyráběná firmou Baťa byla levná proto, že to byl její výrobní program...," konstatuje objevně ing. J. Železník, gen. ředitel Obchodu obuví "Gottwaldov". Cena nízkých dámských bot pro zimní období

z textilního materiálu se v Československu pohybuje kolem 500 korun, ceny kožených kozaček jdou do tisíců.

+++ První videokazety čs. produkce se objevily v prodeji 1. prosince: "Jak vytrhnout velrybě stoličku", příběhy maxipsa Fika a Pana Tau.

+++ Býček Harald se počátkem prosince stal nejdéle žijícím tvorem s umělým srdcem, když v Brně dovršil 212 dnů od transplantace.

+++ Na 2500 akvariálních rybiček se kdosi pokusil propašovat přes hraniční přechod Hatě: nejspíš je zapomněl spolknout před celní kontrolou.

+++ Pětaosmdesát by nyní bylo PhDr. Václavu Vojtěchovi, který jako první Čech překročil jižní polární kruh a 27. ledna 1929 stanul na území Antarktidy. Díky neobyčejné tvrdohlavosti se dr. Vojtěchovi podařilo stát se členem expedice R. E. Byrda, kde ovšem vzhledem ke své vědecké kvalifikaci zastával podřadné role - házel uhlí, roznášel jídlo. Posléze dělal psodova. Jeho statečnost a obětavost nicméně byla odměněna zlatou medailí amerického Kongresu a osobním děkovným dopisem admirála Byrda. Do vlasti se dr. Vojtěch vrátil jako uznávaný polárník a brzy se opět připravoval k odjezdu do Kanady a na Aljašku. Muž, který se nebál Antarktidy, však utonul v Labi 6. srpna 1932, když se "udělal" při projíždce v kánoji a převržená loď ho omráčila.

+++ "Podpora a propagace fašismu" se začíná prolínat čs. kriminálním zpravodajstvím: po odsouzení dvou mladíků v Berouně další dva byli zatčeni v Praze 4.

Problémy s automobilem?

Z.R. AUTOMOTIVE SERVICES *

jsou zde proto, aby Vám pomohly s mechanickými opravami všeho druhu!

Otáčejte mluvit s panem Müllerem a dohovoříte se česky nebo slovensky, což oceníte zejména, pokud jste v Austrálii krátce a ještě Vás zlobí angličtina...

913 Mt. Alexander Rd., Essendon, Vic. 3040
Telefon /03/ 379-2818

V. DONÁT

Jde o naše lidi

Ministr pro přistěhovalectví a etnické záležitosti v minulých dnech oznámil, že od 1. ledna 1987 dostanou všichni přistěhovatelci okamžitě po příjezdu tříletá víza /Resident Return Visa/, platná do obdržení australského občanství a umožňující tak bez dalších formalit návrat do Austrálie při eventuálním vycestování.

Ministr dále oznámil, že Austrálie zvyšuje pro rok 1987 příjem přistěhovačů o 21% na celkových 115 tisíc osob; v roce 1988 se má tento počet zvýšit o deset tisíc a příjem bude představovat jedno procento celkového počtu obyvatel. Plánuje se, že v příštích letech přijede ročně kolem 170 tisíc přistěhovačů. Ministr argumentuje tím, že zvýšený příliv přistěhovačů zajistí Austrálii hospodářský vzrůst: "Pečlivě vybraní přistěhovatelci budou mít velmi pozitivní vliv na zaměstnaneckou situaci, a tak pomohou těm, kteří jsou prozatím bez práce. Přistěhovatelci budou vybíráni tak, aby byli schopni podstatně přispět ke zvýšení úrovně australského hospodářského života". Má ministr na mysli přistěhovatele bez jakékoli kvalifikace anebo ty, kteří dosáhli ve svých domovských zemích vyššího stupně odbornosti? K čemu to když Austrálie velmi často neuznává odborné a akademické kvalifikace dosažené v jiném než australském a britském vzdělávacím systému? Nejsem tak naivní, abych věřil, že všichni přistěhovatelci najdou po příjezdu zaměstnání, musí ale bydlet, jíst, oblékat se - zvýší se tedy nákupní síla a nároky na služby a dopravu k prospěchu australské ekonomické základny.

To je samozřejmě v pořádku, ministr ale v té souvislosti neřekl, jak plánuje pracovní uplatnění zvýšeného počtu přistěhovačů, zda se pro ně najdou pracovní příležitosti a jak zajišťuje pro jejich děti podmínky nejen v základním a středním školství, ale i výchově učňů a na vysokoškolských učilištích. Zavčas by měl počítat se zvýšenými nároky na kursy základní angličtiny pro dospělé i mládež přicházející ze zemí, ve kterých se nemluví anglicky. Mělo by být vyřešeno uznání odborných a akademických kvalifikací získaných mimo Austrálii, tato nespravedlnost se existenčně dotýká mnoha lidí, jejichž praktické a teoretické znalosti se nezadají s těmi, které byly získány v australském systému.

Před několika lety bylo založeno celoaustralské pracoviště se sídlem v Melbourne, které se mělo zabývat přistěhovalectvou a etnickou problematikou. V komisích byli zajisté zástupci i československé pospolitosti, nikdy jsem se ale nedozvěděl o výsledcích jejich činnosti, pokud vůbec nějaká byla. Tato instituce byla nyní reorganizována a její sídlo přeloženo do Canberra snad také proto, že se zabývala více programováním různých festivalů než např. pracovním zapojením přistěhovačů či vzděláváním jejich dětí.

V roce 1978 byla ustanovena zvláštní komise zabývající se uprchlickými záležitostmi /Determination of Refugee Status Committee/, která má své zástupce v ministerstvu přistěhovalectví a etnických záležitostí, v ministerstvu zahraničních věcí, u úřadů ministerského předsedy, v kabinetu vlády, u úřadů státního návladního a v komisi pro uprchlíky při Organizaci spojených národů /UNHCR/. V minulém roce tato australská komise rozhodovala o právu azylu uprchlíků 41 národností, schválena byla jen čtvrtina žádostí. Povolení přímého

Na snímku částečný pohled do standardní kuchyňky jednoho z bytů moderního hostelu v jihoaustalském hlavním městě Adelaide.

azylu bylo přiznáno jen jednomu procentu žadatelů, ostatním přijatým bylo uděleno dočasné právo pobytu. To jen napovídá, že rozhodování bylo často svízelné a dramatické s vědomím, že jde o budoucí život žadatele. Austrálie však pro svou odlehlost nebývá tak často zemí prvního a přímého azylu. Žádosti o dočasný azyl také nebývá zde mnoho.

I když nemůžeme Austrálii v roce 1987 nazvat přistěhovaleckým a uprchlickým rájem ať již vzhledem k pracovnímu trhu, hodnotě australského dolaru, uplatnění kvalifikací či specifickým potížím těch, kteří před příjezdem nemluví anglicky, přesto se nově přichozí ve srovnání s jinými státy nemají tak špatně, i když političtí uprchlíci nejsou v Austrálii nijak zvláště zvýhodňováni. Průměrný Australan koneckonců nijak nerozlišuje ekonomického přistěhovatele a toho, který opustil svoji zemi vzhledem k politickému, národnostnímu či rasovému útlaku. Za povšimnutí ale stojí, jakou důležitost australské přistěhovalecké úřady přikládají rodinným svazkům. Považují je za základní pro rozvoj osobnosti i společnosti. Novousedlíci mohou pozvat do Austrálie natrvalo své nejbližší příbuzné, cestovní výdaje ale zdejší úřady nehradí.

Přistěhovatelci mohou prvních 12 měsíců v Austrálii strávit v hostelech, které jim téměř bezplatně umož-

!Dokončení na další straně

SINDLER CONTINENTAL CAKES

PRODÁVÁME VE VELKÉM svatební dorty, dorty k narozeninám, makové, ořechové a tvarohové koláče, jablkové záviný...

84 River St., South Yarra, Vic. 3141
Telefon /03/ 241-7227

ní ubytování a stravování. Přes dobrou a moderní úroveň těchto zařízení to není ideální řešení, přináší jisté sociální problémy a izoluje přistěhovalce od ostatního obyvatelstva. V každém případě ale napomáhá k překonání začátečních obtíží v prozatím cizí zemi.

Australská vláda a řada dalších organizací poskytují nově příchozím i další výhody během prvního roku pobytu. V hostelech probíhají kurzy angličtiny a přednášky věnované společenskému a politickému životu Austrálie. Pro pokročilejší jsou pořádány tříměsíční kurzy někdy zaměřené na odbornou terminologii, např. zdravotnickou apod. K překonání izolovanosti a pocitů osamělosti nabízejí pomoc lidé dobrého srdce, kteří se snaží uvést nově příchozí do australských rodin, ve kterých se pokud možno mluví jazykem přistěhovalce, což má svoji kladnou i zápornou stránku. "Home Tutor Scheme" představuje akci, ve kterém jsou neanglicky mluvící přistěhovalci zváni tam, kde se mluví jen anglicky s dobře miněným záměrem, sledujícím poznání místního způsobu života včetně jazyka.

Pokud vím v Melbourne žádná z čs. exilových organizací bohužel nevěnuje nově příchozím Čechům nebo Slovákům žádnou zvláštní pozornost. Jsou to jen jednotlivci, kteří z dobré vůle navštěvují hostely a navazují styk s těmi, kteří jsou často zcela bezradní či osamělí. Není mi také známo, že by kromě jediné výjimky se někdo v Austrálii aktivně zajímal o sponzorování našich krajanů, kteří v evropských uprchlických táborech zoufale čekají na vycestování a trvalé usazení.

Když se noví přistěhovalci rozhodnou, že opustí hostel, jsou to zejména sdružení připojená k různým církvím, která nabídnou finanční podporu a i jinou pomoc ve formě vybavení pro domácnost, jako je nábytek, šatstvo, nádobí apod. I v tomto směru jsou čs. spolky a misie omohdy pasivní. Aktivní jsou zejména "Australian Council of Churches", sdružující protestanty a ortodoxní katolíky, katolická přistěhovalcká kancelář, "Lutheran World Service" a Židovská náboženská obec. Stát poskytne kauci, která se někdy vyžaduje při pronájmu bytu či rodinného domku.

Ojedinelá je služba zvaná TIS - Telephone Interpreter Service. Toto tlumočnické středisko, telefonicky dosažitelné odkudkoliv z Austrálie za poplatek místního hovoru, nabízí své služby téměř ve všech jazycích přistěhovalců a může do hovoru napojit i "třetí stranu", např. úřad poskytující specifickou informaci či pokyn.

Přistěhovalcká střediska a některé banky zaměstnávají přísežné překladatele, převádějící do angličtiny zejména důležité doklady, jako křestní a oddací listy, školní vysvědčení a diplomy. Je to cenná služba, s politováním jsem však viděl překlady z češtiny, které byly chybně stylizovány a napovídaly, že překladatel již nezná současné Československo, zejména školský systém, a některé české výrazy mu byly neznámé, a tak je nemohl adekvátně přeložit do angličtiny. Nesprávně přeloženým vysokoškolským diplomem byl někdo velmi poškozen, při začátečnické angličtině se jeho námitkami nekladla důvěra, věřilo se překladateli. Podobné nedostatky překladu známe také z inzerátů v exilovém tisku, kdy např. úřad sociálního zabezpečení si nechá text "úředně přeložit" a dodá inzerát redakci již ve formě hotového štočku, čtenáři pak často ani nepochopí obsah. To se také bohužel stává při poslechu kostrbaté češtiny na etnické rozhlasové stanici 3 EA, vysílající z Melbourne. Na druhé straně rozhlasová stanice ABC-FM, která sice nevysílá česky, ale zařazuje do pořadů mnoho české hudby, názvy skladeb a jména skladatelů uvádí ve správném fonetickém převodu, pak může touto nabídkou zmírnit psychické napětí vyvolané náhlým odloučením od domácí české a slovenské kultury. Kurzy angličtiny na rozhlasové

Mezi mimořádně obětavé pomocníky nově příchozích vždy patřil slovenský kněz P. Tibor Strmisko, kterého na snímku vidíme při přijetí papežem Janem Pavlem II. ve Vatikánu. Ti, kteří se s ním v Melbourne setkali, určitě nikdy nezapomenou. Jak jsme již informovali, opustil nás v listopadu po dlouhé a těžké nemoci; odešel člověk, po němž zbyla mezera, jež se hned tak nezacelí...

stanici ABC byly před časem zrušeny, nedávno ale probíhal desetidílný program výuky na televizní stanici SBS. Tato stanice uvádí také pravidelně české a slovenské filmy, jejich programování by mohlo mít cennou psycho-terapeutickou hodnotu. Česky a slovensky mluvící divák je bohužel často spíše iritován, stanice se vyhýbá dílům čs. exilových či Prahou do klatby daných filmových tvůrců a zařazuje do vysílání obvykle nejstupidnější filmy čs. produkce. Leckde v Austrálii máme také potíže s nákupem exilové literatury a časopisů.

A na závěr se nevyhnu ani kritice na nás samotné. Ani exilový tisk nevěnuje konkrétní uprchlické tématice zaměřené na místní podmínky dost pozornosti. To platí vlastně i o tomto časopisu, i když ti noví v hostelech i jinde, známe-li jejich adresy, dostávají po nějakou dobu Panorámu zdarma. Vždyť ani nevíme kolik našich krajanů je v přítomné době v přistěhovalckých hostelech a jaké jsou jejich specifické potíže. Jsou mezi nimi i děti. Jaké byly jejich vánoce? A my, kteří jsme v Austrálii již delší či dlouhou dobu, se nemůžeme vyhnout zodpovědnosti, jak nově příchozí přijme australská veřejnost: budoucí zaměstnavatelé, spolupracovníci, učitelé a třeba i sousedi. Nebo čekáme, že čerstvé čs. uprchlíky přijmou Australané lépe než my, usídlení českého a slovenského původu?

Poznámka redakce: Panoráma se bude věnovat problémům nově příchozích. Již jsme navázali užitečné kontakty, postupně se podíváme na některé dílčí otázky. Například v příštím čísle našeho časopisu vás pozveme někam, kam byste se jinak asi nikdy nedostali. Ale nepředbímejme...

+++ Na 450,000 korun vylákal ze zoufalých nebydlících Pražanů 41letý podvodník pod záminkou, že jim sežene byt. Ale ani lidé, kteří si už odčekali desetiletí v pořadnicích, nemohou příliš klidně spát. Oficiálně se udává, že za posledních 5 let počet vloupání do bytů vzrostl téměř o 40 procent. Zkušený bytový zloděj dokáže tzv. patentní zámky otevřít během několika vteřin za pomoci speciální planžety.

Marcel PFLEGER

Nebojte se dalších potvor (?)

Austrálie je země nejen oplývající dary, ale i nedary přírody. Těmi "nedary" jsou i nejjedovatější hadi /viz Panoráma č. 5/. Jedovatí pavouci, škorpioni, chobotnice, medúzy, jedovaté ryby - o žralocích ani nemluvě. Před pár lety, když jsem žil na hostelu, mě zasvěcoval do tajemství a nebezpečností australských vod tamější údržbář. Zaslavčoval úspěšně, bál jsem se potom vlézt i do sprchy, abych se nestal obětí zákeřné australské přírody. Strach jsem postupem doby úspěšně překonal a tudíž se nyní nejen pravidelně sprchuji, ale dodám si i odvahu ke koupeli v moři. Pro čtenáře, kteří chtějí mořských radovánek, několik užitečných rad.

Co dělati, když vás bude chtít pozřít či napadnout... *Blue-ringed octopus*: hojný všude v australských vodách - např. ve Frankstonu u Melbourne není o tyto chobotničky nouze - před začátkem každé koupací sezóny jich tam z vody u místních pláží vyloví potápěči několik desítek. *První pomoc* - podobně jako u hadiho uštknutí, t.j. tlakový obvaz, znehybnění postižené končetiny a transport do nemocnice. Malá a na pohled velice hezká chobotnice má v sobě účinný neurotoxin - jed ochromující nervový systém oběti - proto při poranění tímto živočichem může dojít k zástavě dechu. Okamžité dýchání "z úst do úst" je jediné, co může zachránit život. Někdy se musí provádět hodně dlouho, až do doby, než pacient začne sám dýchat. Nebo než přijede odborná pomoc, která ho převezme do své péče.

Box jellyfish: výskyt pouze ve vodách severní Austrálie, hlavně v létě. Způsobuje kruté, velmi intenzivní bolesti a otok v postiženém místě. Usmrcuje zástavou dechu neb srdeční činností. *První pomoc* - místo poranění polévat octem /nikdy ne alkoholem/. V případě dechové zástavy dýchání z úst do úst. V případě srdeční zástavy nepřímá masáž srdeční. Tlakový obvaz a znehybnění se zde nepoužívá. Co nejdříve odborná pomoc: k dispozici je účinný protijed.

Stonefish: výskyt téměř všude kolem Austrálie. Pobodání jejími ostny způsobuje velmi silné bolesti. Jed se dá zneutralizovat teplem. Proto postižené místo ponoříme do vody tak horké, jak je pacient ještě schopný vydržet. Protijed k dispozici ve zdravotnictví.

Aby radovánek nebyl konec, tedy několik rad pro ty, na které v harampádě v kůlně, ve staré roufě a nebo někde v zapadlém koutě zahrady mohou čekat dva druhy jedovatých pavouků.

Běžnější je *red - back spider*: pokud vás kousne, téměř jistě neumřete, ale rána bude dost bolet a oteče. Může vám být nevolno, pocíty na zvracení, pocení atd. Vyhledejte lékařské ošetření - při těžším průběhu lze podat protijed.

Méně příjemné může být nechtěné setkání těla na tělo se *Sydney funnel web spider*: jak jméno říká, těšit se z jeho přítomnosti mohou zejména obyvatelé Sydney a blízkého okolí. Ale ani obyvatelé severních oblastí Austrálie nepřijdou zkrátka - tam žije jeho blízký příbuzný, stejně nebezpečný *northern three-funnel spider*. *První pomoc* podobná jako u hadů - tlakový obvaz, znehybnění, transport do nemocnice, kde mohou použít protijed.

Každé depresivní čtení má mít alespoň závěr pozitivní, optimistický. Takže něco o postípání škorpióny. Jak praví odborná literatura i znalci *australských škorpiónů*

v žádném případě člověka neusmrtí. Mohou způsobit pouze mírné bolesti, nevolnost a toč vše. Léčba netřeba.

Účelem tohoto článku nebylo čtenáře děsit, ale poskytnout základní přehled a informace o tom, co dělati, když náhodou

Počet úmrtí v Austrálii po napadení jedovatými živočichy je velice malý - méně než 10 případů ročně. Srovnejte to s počtem usmrcených při dopravních nehodách a nenechte si vzít radost z moře.

Pozn. redakce: Dr. Pfleger ve svém materiálu užívá anglických názvů oněch zlomyslných potvor. Tak se vám při seznámení budou představovat, je tedy potřeba příslušné anglické výrazy znát. Považujeme však za vhodné podotknout, jak se na vše dívá česká odborná terminologie. Např. *HLAVONOŽCI* jsou nejdokonalějšími měkkýši - a právě mezi ně patří i nebezpečný "blue ring octopus". *TRUBÝŠEM* z kmene lážkovců a podkmene žahavců je "box jelly fish". Počůchlý "stone fish" patří mezi ryby z řádu *MOŘSKÝCH JEHEL*. "Red back spider" je samozřejmě *FAVOUK*, dodejme však, že z čeledi *snovačkovitých*. A "funnel spiders" jsou *SKLÍPKANI*. A co ještě dodat k oběma článkům dr. Pflgera o potvorách australského buše a ne-buše? Třeba melbournská řeka *Yarra* doopravdy neoplyvá krokodýly, nicméně sežere-li vás tam nějaký, jistě se necháte polykat s milým vědomím, že jde pouze o výjimku, potvrzující pravidlo. Jinak samozřejmě platí, že v hospodě ještě nikdo na nějakou mořskou jehlu nešlápnul ani tam nikoho žádný žralok nespoknul. Není tedy problém přežít.

Z VYŠŠÍCH KRUHŮ

+++ Nový mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Nového Zélandu D. J. Walker se byl představit na Pražském hradě: zdůrazněno, že obě země se prý spolu nemají o čem hádat.

+++ Světovým tiskem proběhly senzační informace o sdělení býv. čs. generála Jana Šejny, který uvádí, že drogový "mor", který postihl svět v posledních desetiletích, byl programově připraven a řízen ze zemí sovětského bloku s cílem podlomit bojeschopnost západních armád a zničit co největší část studentstva univerzit. Taháním za drátky obchodu s narkotiky se přitom dají vydělat balíky peněz, dolarů a spol., kterých v socialismu nikdy není dost. Šejna tvrdí, že se jako člen čs. delegace osobně zúčastnil porady u Chruščova na toto téma: pantáta Nikita prý jasně řekl, že morální oprávnění má vše, co povede ke zničení kapitalismu.

+++ Australský tisk oznámil, že mezi 200 nejbohatšími lidmi tohoto světadílu je třetina přistěhovalců, s litostí poznáváme, že nepatříme mezi ně.

Nedávno mi psali přátelé z amerického Bostonu. Chtěli bych ocitovat jediný odstavec jejich dopisu:

"V minulých měsících se zde usadilo na sto nových přistěhovalců z Československa, většinou mladí lidé mezi 20 až 30 lety. Jsou to již úplně jiní lidé. Bez zájmu o naši kulturu, bez jakéhokoli národného uvědomění. Mají pouze materiální zájmy. Ačkoliv většinou neznají anglicky a v současné hospodářské situaci my starousedlíci se mnohdy přeskolujeme, aby-

Jednou přišel DOPIS Z VÍDNĚ

MALÁ ZAMYŠLENÍ JINDŘICHA LIONA Z RAKOUSKA

chom našli práci v oborech, kde jsou větší šance, nově přichozí odmítají pracovat jinde, než ve svém oboru. Třebaže jsou plně započetí, stále si jen stěžují, co zanechali doma a že se tam vlastně měli líp". Tolik doslovný citát.

Znám podobné případy i jinde. Často se při setkáních s přáteli snažíme dopátrat příčin, proč tomu tak je. Jsou to skutečně "úplně jiní lidé"?

Nedávno jsem slyšel o mladém muži, který po šesti-měsíčním čekání na vízum ve Vídni odjel dále do Ameriky. Tam pobyl necelý rok a vrátil se sklamaný do Vídne. Prý si to představoval jinak, v Americe by byli z něho seděli v práci kuži z těla. Po půlročním pobytu ve Vídni, kde nevydržel v žádném z pěti pracovních míst dle než měsíc, byl prý stejně sklamaný a rozhodl se k návratu do Československa.

Co bylo v mysli tohoto mladého člověka a mnoha jemu podobných? Proč vlastně odjel z domova? Ne za rozletem mládí, ne za větší osobní svobodou, ne za možností širšího rozhledu a větších příležitostí růstu v povolání. Ani ne za romantikou, což by se u mladého člověka ještě dalo chápat. Odjel z neinformovanosti, z nesprávné domněnky, že na Západě létají lidé bez práce pečení holubi do úst. Tak si to dnes většina mladých lidí v Československu idealizuje.

Doma se odnaučili pracovat, ztratili zájem o své povolání, stali se netečnými k udílostem kolem sebe. Rezignovali, ničemu nevěřili, nepotřebují k životu ani knihy, ani poezii či hudbu. Chtějí bez námahy hodně vydělávat a mít příjemný život. Proto odjeli do ciziny.

Přátelé mladíka, který už se asi v mezidobí vrátil domů, mi vyprávěli o způsobu jeho života ve Vídni. Prý všude na něm chtěli příliš mnoho práce. Do zaměstnání chodil často pozdě, odmítal pracovat přes čas, když toho bylo zapotřebí, šel z podpor, které dostával od státu či organizací, a považoval za hlupáka každého, kdo se po čase podpory vzdal a raději se postavil na vlastní nohy.

Takto demoralizovaný přijíždí část mládeže z domova. Ztratila zájem a víru. Chee se bavit, užívat, získat privilegia blahobytné společnosti bez vlastního přispění. Je to zřejmě výsledek výchovy, vliv prostředí, které zbavuje lidi pracovního elánu, vlastní iniciativy, radosti z výsledků práce. Nechtějí přebírat odpovědnost ani pracovat ve funkoích klubech či organizacích, v nichž vykonávají v době volna činnost, která je baví. Neznají rozdíl mezi donucením a dobrovolností.

Samozřejmě nesmíme zevšeobecňovat. Přijeli z Československa v posledních letech také mladí lidé - a těch je většina - kteří svou plní schopnostmi rychle dobyli pozic a prostředků, o nichž se jim doma nezdálo. A to navíc ke svobodnému vzduchu a k možností volného cestování, které je touhou každého mladého člověka, k větším šancím při pracovním postupu a k vyšším výdělkům. Vděčí za to svému fortelu, elánu, znalostem a inteligencí. Ale o těch zde není řeč. Zamysleli jsme se jen nad onou skupinou naprosto negativních chlapců a děvčat, které se chtějí dostat nahoru pomocí vychytralosti a mazanosti.

Skupina českých rodičů v Melbourne chce připravit vyučování češtiny pro děti ve věku zhruba kolem deseti let. Hledají se další zájemci - a především někdo, kdo byl schopen za finanční odměnu děti kvalitně učit. Další informace na telefonním čísle - Melbourne /03/ 861 64 58.

O KNIHÁCH (nových i j.)

Jan Hanč: Sešity /68 Publishers, Toronto, rok vydání neudán, str. 265, cena US\$ 9.75/. Hančovo jméno zná v literárním světě jen několik zasvěcenců, v čtenářské veřejnosti téměř nikdo. Hanč /1916-1963/ publikoval během svého života jenom jednu sbírku nazvanou "Události", vydanou v roce 1948 Uměleckou besedou v Praze, byl jejím členem. V poúnorové atmosféře jeho politické přesvědčení a čestnost pak jenom zabraňovaly publicistické činnosti, v autorově pozůstatosti bylo však nalezeno 17 sešitů a troje desky s rukopisy. To-

rontské nakladatelství nyní splácí poněkud dluh, který vůči Hančovi pocítujeme. Hančovo jméno bylo spíše spojováno se sportem než s uměním, byl vynikajícím atletem a později trenérem. V knižce nazvané Sešity najdeme deníkové záznamy, úvahy, popis drobných a spíše všedních příhod a také několik básní. Politicky byl Hanč důsledný antikomunista, platil za to posledních dvacet let svého života. Napsal: "Jedním hrdinstvím v naší době je boj proti frázím; vzhledem k diktatuře fráze je to boj ilegální." Někdy v roce 1949 přinesl časopis Kultura interview s jiným členem bývalé Umělecké besedy F. Grossem, ten o sobě řekl že je optimista, protože je komunista. Hanč pak veřejně komentoval, že s jedním ani druhým to nebude tak zlé, v první řadě, že jde o bezcharakterního darebáka, a tím, že zůstane, aniž by ho řeči či barvičky z toho kdy dostaly. Autorům takových prohlášení se v té době žilo těžce. Nevím, zda Hanč zmíněných dvacet rukopisných svazků psal spíše pro sebe nebo měl na mysli jejich publikování, v každém případě torontské nakladatelství má zásluhu na tom, že máme nyní možnost se seznámit s názory jednoho statečného člověka s charakterním postojem, který žil v obtížném světě.

Dokončení na další straně

SHIATSU ***

JAPONSKÁ BODOVÁ MASÁŽ / ACUPRESSURE / - SAUNA - LÉČBA SVALOVÝCH ZATVŘDLIN / FIBROSITIS / - CELKOVÁ MASÁŽ...

32 Upper Plaza, Southern Cross Hotel, Exhibition St., Melbourne, telefon: /03/ 664 7782

Od 10 hodin dopoledne až do 7 hodin večer

Keiko OMOTO a Luděk HORÁK, M.D.

Jiří Kolář: *Prométheova játra* /68 Publishers, Toronto, 1985, str.221, cena US \$10,50/. Tato knížka nese jistou podobnost s předchozí, jde o zveřejnění deníkových záznamů a básní ze srpna a září roku 1950. Tím podobnost končí. Snad ještě jeden společný rys, Kolářovi nebyla pouhonorová kulturní politika přiznivá. V Kolářovi nacházíme zcela rozdílnou tvůrčí osobnost ve srovnání s Hančem. Kolář je bytostný básník, i když třeba zcela jiného ražení než byl např. V. Nezval. Umělecky s ním stojí na stejné úrovni, pokud taková souměřitelnost v umění existuje, lidsky a politicky je nám Kolář ovšem mnohem a mnohem sympatičtější.

Koláře jsme doma znali spíše jako výtvarníka, jeho výstavy mimořádných koláží budily značnou pozornost. Literární práce se přes cenzorův stůl nedostávaly. Kolář je vnímavý člověk a umělec, nejprve naslouchá a pozoruje a pak vnímané přetavuje do svých vlastních forem. *Prométheova játra* nesou podtitul *Rod Genorův*, je to odkaz na děsivou prózu Ladislava Klímy "Skutečná událost zběhnuvší se v Postmortálii" - odpověď na společenskou a politickou situaci, kterou jsme před lety prožívali. Kolář může být velmi prozaický, o únoru 1948 říká, že "...ti pánové také říkali, že zachraňují národ, že jsou vykupitelé lidstva; odešel jsem na záchod, ještě než skončili". Kolář v *Prométheových játrech* komentuje tu trpkou dobu, která sevřela tisíce Čechů a Slováků a rozhodla navždy nejen o jejich osudech, ale i o životě pozdějších generací. Je to intelektuální komentář, který se třepuje do černého. Kolářovi trvalo téměř 40 let než se odhodlal ke kroku, který jej ještě pevněji s námi spojuje, zvolil exil a usadil se v Paříži.

Ti, kteří čtou německy, by si na adr. Čestmír Šebesta, Schützenstr.30, D-5400 Koblenz, Záp. Německo, měli objednat knihu "Durch Die Wildnis Zum Eismeer"/280 str., 70 fotogr. DM 30/. Šebesta spolu s Leošem Šimákem popsali uvěřitelná i neuvěřitelná dobrodružství ze svých cest po světě, i v Austrálii, ale zejména svou anabázi k ledovému moři. Pokusili se o to dvakrát a chystají se znovu. Putoval s nimi i Pavel, ten se ale oženil v Toktoyaktuku s Eskymáčkou. Čestmír se vrátil do Německa za stejným účelem: Claudia, která mu přisahal věrnost, už ale byla vdána. Na příští cestu si pro jistotu bere s sebou Gizelu, kdesi u Beringovy úžiny ji rozbolí zuby a místní trapper Johnny jí nabídně, že ji k doktorovi dopraví, vrátí se pak jako manželé a Gizela pro kufr. Molt někdo má štěstí. Škoda, že autoři nanapsali o svých dobrodružstvích česky, bylo by to autentičtější, jako vzpomínání Eskyma Welzla blahé paměti.

Po mém příjezdu do Austrálie bylo nepříjemné se dozvědět, že antisemitismus patří do společenské scény pátého světadílu od doby počátku jeho bělošského osídlování až do dneška. Nepřátelství a rasový šovinismus, zaměřený proti Židům, bohužel patří k britskému kulturnímu dědictví, jen si vzpomeňme na Shakespeara či Dickense, a angličtí přistěhovalci si tuto odsouzeníhodnou vlastnost přivezli s sebou do Austrálie. Sydneyský a melbournský tisk po desetiletí publikoval urážející karikatury Židů buď v roli kapitalistických vykořisťovatelů anebo komunistických emisarů, jak se kdy hodili. V poválečné masové emigraci si některé národnostní skupiny přivezly z Evropy do Austrálie do xenofobie hystericky vystupňovanou nenávist k lidem židovského původu. Koho zajímá objektivní pravda a seriózní historická analýza, měl by si přečíst dvě v roce 1986 vydané knihy: Hilary Rubenstein- *The Jews in Victoria 1835 - 1985* /Allen and Unwin/ a Michael Blankeney - *Australia and the Jewish Refugees, 1933 - 1948* /Croom Helm/. Na této kapitole australské historie se podíleli i židovští přistěhovalci z českých a slovenských zemí.

John Pilger: *Heroes* /Jonathan Cape, London, 1986, str. 590, fotogr. přílohy, \$33.95/. Má naše doba nějaké hrdiny? Pilger je nachází ve Vietnamu, Kambodži, Americe, Austrálii, ale také v Československu. Pražskému jaru věnuje deset stránek a jak do mramorové desky vписuje jména Dubčeka, Kriegela, Patočky, Plastíků, Zd. Urbánka, J. Tomina, J. Bidlasové, J. Pallase a zejména Marty Kubišové.

Rudolf Těsnohlídek: *The Cunning Little Vixen* /The Bodley Head, London, 1985, str.185, \$34.95/. Kdo zde má vnučata, měl by jim při vhodné příležitosti dát toto půvabné vyprávění o lišce Bystroušce a připomenout lesy, po kterých jsme se proháněli jako děti a vidávali tam kromě Bystroušky i lišáka ze Zmoly Zlatohřbítka či Lapáka, psa pana revimíka. Knihu ilustroval Maurice Sendat, jevištní výtvarník Janáčkových oper v novovyorské opeře, a přeložila Taťána Firkušná.

V Praze vyšla již v pátém vydání vysokoškolská učebnice B. Havránek a A. Jedličky *Česká mluvnice* /St. pedagogické nakladatelství. 1986, 592 str., Kčs 41/. Jde o základní systematickou příručku zachycující současnou spisovnou češtinu v celé její složitosti. Autoři nabízejí za nevelký peníz a přístupnou formou popis českého hláskosloví, výslovnosti, tvarosloví, skladby, zabývají se stručně i slovní zásobou, stylistikou a vývojem jazyka. Toto vše je jak na míru ušité i pro nás, kteří nežijeme ve vlasti a máme zájem se gramaticky a stylisticky správně vyjadřovat v mateřském jazyku. Na tuto okolnost upozorňuji zejména redakci českého vysílání rozhlasové stanice 3EA v Melbourne, neboť při poslechu často uvažují, jakou to řečí hlasatel mluví.

IP

Prof. dr. Josef Kalvoda publikoval novou knihu *THE GENESIS OF CZECHOSLOVAKIA*, která čerpá i z mnoha dosud neznámých či donedávna tajných dokumentů a archivních materiálů, které vrhají překvapivé světlo na zákulisi I. světové války, revoluce v Rusku a čs. hnutí za nezávislost. Kniha má 680 stran, je vázaná, vybavená poznámkami, bibliografií a indexem. Je možné ji objednat u Columbia University Press, 136 South Broadway, Irvington-on-Hudson, New York 10533, U.S.A., nebo přímo u autora: Dr. J. Kalvoda, 9 Greenwood Drive, Avon, CT 06001, U.S.A.

O práci P. Šabacha se strašidelným názvem "Jak potopit Austrálii", která vyšla v Praze, jsme se už zmiňovali. Recenze uveřejněné v čs. tisku jsou uklidňující v tom směru, že nejde o příručku generálního štábu, ale soubor povídek.

A D V O K Á T

JUDR. MILAN KANTOR

/LL.B., Barrister and Solicitor of the Supreme Court of Victoria/

specializuje se na kupní smlouvy, převody nemovitostí, nájemní smlouvy, zakládání společností a partnerství, na vykonávání dědických nároků a na přípravu testamentů, všeobecně na případy týkající se nesporných majetkoprávních záležitostí.

Než podepíšete smlouvu, která je obvykle závazná a která může mít i dalekosáhlé nepříznivé následky, přijďte na právní poradnu!

500 COLLINS STREET, MELBOURNE, VIC. 3000
TEL.: /03/ 62-6196

Díla českých skladatelů jsou jako obvykle zařazena i v lednu do programu této hudební stanice. Každou sobotu odpoledne v 15.00 hodin si posluchači mohou vyslechnout nahrávky koncertů z Pražského jara 1988.

10.1. uvede Česká filharmonie za řízení Alexandra Rahbasi a s Henrykem Szeryngem jako solistou hudbu Mozartovu, Schumannovu a Šostakovičovu.

V sobotu 24.1. bude vyslán koncert Symfonického orchestru Československého rozhlasu pod vedením Alaina Lombarda s díly Beethovena, Paganiniho a Berlioze. Poslední sobotu v měsíci - 31.1. v dalším koncertu Pražského jara zazní opět Česká filharmonie za řízení Zdenka Košlera a skladby od Martinů, Bacha a Prokofjeva.

V pátek 9.1. dopoledne v 11.20 je na programu Český komorní orchestr, řízený Otokarem Stejskalem, a skladby, které napsali Boccherini, Fils a Dvořák. Stejný den vešměr pořad v 19.00 začíná Fibichovou skladbou. V podvečer, následují Pohádka Josefa Suka a Ma-drigalová sonáta Bohuslava Martinů.

Následující pátek 16.1. večer ve 23.00 zazní nová nahrávka významné symfonie Asrael, Opus 27, od Josefa Suka.

Nedělní odpoledne 18.1. je věnováno české hudbě. Ve 13.00 uslyšíte skladby Josefa Myslivečka - Sinfonia v G a Houslový koncert v D, následovat bude nejpopulárnější opera Antonína Dvořáka Rusalka.

V pondělí 19.1. večer ve 21.00 digitální nahrávka Smetanova cyklu symfonických básní Má vlast v podání České filharmonie pod vedením Václava Smetáčka.

Podrobné informace o programech stanice ABC FM Stereo milovníci dobré hudby získat z programového časopisu "24 Hours", který vychází každý měsíc.

-jk-

*

Panoráma mě požádala, abych - vzhledem k tomu, že jsem na rok 1987 získal australské literární stipendium - napsal něco bližšího o své literární práci, o což se tedy ve stručnosti pokusím. Píšu česky, to stálo jsem dostal taky na základě český psaného rukopisu knížky sedmi delších povídek o lidech /především o študátech, ale nejen o nich/ současného Československa. Knížka se jmenuje "Mizérie" a její rukopis je momentálně v 68 Publishers, tam by měl být podle předběžného vyjádření paní Zdeny Škvorecké taky vydán v zatím bližší neurčeném termínu. Já teď dělám na dalších dvou věcech, jednou z nich je zase knížka povídek, tentokrát ovšem krátkých, které se zabývají "věčným" tématem on + ona, tedy základním lidským vztahem a jeho fungováním v nejrizičnějších situacích. Ukážu z téhle knížky, tedy jednu z povídek, by mělo otisknout/ tohle píšu 1. prosince/ některé z předvánočních čísel Hlasů. No a ta druhá věc, kterou mám rozepsanou, se zatím jmenuje "Revoluce v Kalvárii" s podtitulem "Značně nedokonalý dokument o jisté dějinné události, v jejímž průběhu bylo sice shnilé nakousnuto, ale z nedostatku sil k vyplivnutí dokonce zase spolknuto". Fikce, která je volně inspirovaná událostmi roku 1968 u nás doma, rád bych, aby tahle knížka byla trochu pro zasmání a trochu k zamyšlení, protože si myslím, že takový je náš život, a to i ve chvílích, kdy zrovna náhodou "šlape do dějin". A to je vlastně všechno, do čeho se pustím potom, to ještě sám nevím, i když nějaké představy pochopitelně mám. Ale protože nerad sáhodlouze plánuju, všechno může být nakonec jinak. Momentálně si přeju především to, co asi každý psavec, totiž aby v budoucnu shledali čtenáři moje knížky hodnými alespoň částečné pozornosti.

Tomáš NOVOTNÝ

?

Melbournské noviny přinesly inzerát upozorňující na výstavu "Československých obrazů proslulého umělce Jana Jaroše". Výstava probíhala v prosinci v hale prestižní budovy AMP, Burke St., a soustředila 19 olejů, tři-náct šerpaných z Melbourne a okolí, šest bylo motivováno valašskou krajinou. Podle mého soudu šlo o amatérské práce podprůměrné kvality a nemám v úmyslu se jimi více zabývat. Spíše je mi líto promarněné příležitosti, v Austrálii žije řada čs. exilových výtvarníků, kteří by si zasluhovali uspořádat výstavu v obchodním srdci Melbourne.

Jaroš, zřejmě příležitostný návštěvník, své "dílo" podbírá způsobem dumpingového stylu zboží exportované z ČSSR /oleje v průměrné velikosti 140x100 cm byly na prodej za 140 - 195 dolarů, což je 5-10x méně, než na seriózním australském trhu výtvarného umění /.

IP

*

Slovenský komorní orchestr, založený r. 1960 pod vedením Bohdana Warchala členy Slovenské filharmonie, patří mezi přední světové hudební tělesa svého druhu. Patnáctičlenný orchestr / 8 houslí, 3 violy, 2 cello, basa a harfa / zná publikum už v celé Evropě i mnohde jinde ve světě - např. v USA, Kanadě, Japonsku, Mexiku a dalších zemích. Zúčastnil se také významných hudebních festivalů v Salcburku, Montreux, Paříži a Bruselu. Repertoár obsahuje díla italského, německého, anglického a francouzského baroka, ovšem dvacáté století je silně zastoupeno skladbami Janáčka, Brittena, Respighiho a Elgara.

Počátkem ledna můžeme Slovenský komorní orchestr vidět a slyšet v Sydney a ve druhé polovině ledna v Melbourne v rámci "Melbourne Summer Music 1987".

Frank TOMAN

*

Při návštěvě Vídně vyhledejte české experimentální divadlo Theater Brett /zatelefonojte na 0222-5870663, poradí vám o programu a dokonce i obstarají nocleh/. Duší divadla jsou posrpní emigranti Nina Brettschneiderová a Ludvík Kavín, kteří po více než 15 letech improvizací otevřeli vlastní adaptaci Komenského "Labyrintu světa a ráje srdce" v roce 1984 stálou scénou. Koncem října uvedli premiéru divadelní hry Jiřího Koláře /který nyní žije v Paříži/ "Chléb náš vezdejší". Koláře známe jako grafika-kolážistu, básníka a v každém případě geniálního uměleckou osobnost tohoto času. Např. obvykle nepřijemně kritický list Kronen Zeitung se o inscenaci vyjádřil s uznáním a dodal, že "teď můžeme chmurný obraz světa tohoto exilového Čecha vidět i na jevišti".

Nedávno jsme si připomínali 150. výročí smrti Karla Hynka Máchy /jeho "Necenzurovaný deník" jsme recenzovali už v srpnu/. Na básníkovi - kromě jeho neobsáhlého díla - je pozoruhodný i fakt, že se přesně neví, jak vlastně vypadal. Neexistuje žádný jeho portrét. Každopádně takto vypadá jeho lebka, podle níž se v poslední době konaly pokusy o rekonstrukci výrazu autora "Máje"...

V. Třešňák napsal spolu s P. Kohoutem knihu "Adam und Söhne", vydanou nakladatelstvím Bundesverlag: 52 portrétů osob a "neosob" ze světové historie.

Herec Pavel Landovský měl v Německu vážnou autonehodu. Byl převezen "domů" do Vídně, kde nějakou chvíli pobyl v nemocnici.

Z. Tomínová, signatářka a svého času i mluvčí Charty 77, popsala osudy vlastní rodiny ve scénáři k filmu "Staatsfeinde" /Nepřátelé státu/, který vysílala rakouská TV.

Ella Šárková, kdysi subreta Osvobozeného divadla a mnoha pražských operet, se dožila osmdesátky.

Slavná operní zpěvačka Jarmila Novotná se po 40 letech přijela podívat do pražského Národního divadla, kde jí nikdo nechtěl věřit, že je to opravdu ona. J. Novotná zůstala na Západě po roce 1948 - se svým manželem, rytířem Daubkem, nejdříve žila ve Vídni, po jeho smrti se usídlila v USA.

Jak jsme informovali, čs. exilové organizace ve Vídni ostře protestovaly proti uvádění filmu o české menšině, který je mnoha směrech urážlivý. Rakouská vláda rozhodla šalamounsky: film se bude uvádět dál, ovšem se zvláštním dodatkem, kde se v podstatě řekne, že vše je jinak.

Symfonický orchestr Čs. rozhlasu vystoupil v sedmi japonských koncertních síních s díly Smetany, Dvořáka, Suka a Mozarta.

Bratislavská Nová scéna již podruhé nastudovala muzikál "My Fair Lady, tentokrát s libretem v překladu L. Feldeka.

Zpěvačka a herečka Lačka Kozderková, členka Hudebního divadla v Karlíně, zemřela 17. listopadu po těžké nemoci ve věku 37 let.

Jaroslav Círal, dlouholetý člen Městských divadel pražských, zemřel náhle 18. listopadu ve věku 63 let.

Filmový režisér Miroslav Hubáček zemřel 20. listopadu. Bylo mu pětadesát.

S loupežnickou pohádkou V. Čtvrťka a S. Lichého "Jak se stal Rumcajs loupežníkem" se v sedmi západoněmeckých městech představil soubor Městských divadel pražských.

Moravské kvarteto z Brna /R. Šťastný, L. Borýsek, J. Beneš a J. Havlík/ ve Španělsku kromě vlastních koncertů připravilo i kursy komorní hudby.

Spejbl s Hurvínkem se vrátili z Německa, kde je při 48 představeních je vidělo přes 30,000 diváků.

Ve slovenské divácké anketě Komu dáte svůj hlas zvítězil film režiséra D. Hanáka "Tichá radost". Nejoblíbenějšími slovenskými herci byli M. Vašáryová a M. Kramár.

Týden oficiální čs. kultury se konal v Libyi. Kadáfi prý zklamán: v pozdrzech na housle čekal spíš samopaly.

Jiří Tausar, "národní umělec", podivný literát a nositel podivných vyznamenání, jeden z pilířů znormalizované "literatury", zemřel 3. prosince ve věku 75 let.

Pod názvem "Přelet nad hnízdem kukačky" uvedlo pražské divadlo ABC divadelní přepis slavného románu K. Keseye. Kniha předtím vyšla v Československu s titulem "Vyhodíme ho z kola ven".

Pátého prosince uplynulo už 15 let od smrti Jiřího Grossmanna, nerozlučně spjatého s osudy divadla Semafor. I s vidinou blízké smrti dokázal bavit lidi tak, že se váleli smíchy /povídka Šimka a Grossmanna "Jak jsme vítali Australana" jsme otiskli v č. 1 loňského ročníku Panorámy/.

Z. Košler nastudoval v pražském Národním divadle Mozartovu "Kouzelnou flétnu", kterou pražské publikum naposledy vidělo v r. 1979

Jestli jsem to netušila. Na ženu, věcnou inspiraci umění, se vykašle a zase si vyfázava mamutu!

Černé divadlo Jiřího Srnce vystupovalo v Egyptě.

Letos v březnu uplyne 250 let od narození skladatele Josefa Myslivečka. Pražské divadlo DISK k té příležitosti připravilo scénickou kompozici na hudbu z jeho opery Hypemestra.

Hudební nakladatelství Supraphon prý letos dodá na trh asi 50 různých programů na videokazetách.

Ve Španělsku vystupoval Komorní orchestr Bohuslava Martinů z Brna se sólistou Felixem Slovákem.

Ilustrátorka Zeyera a Dostojevského E. Bednářová zemřela v Praze ve věku 49 let.

Karel Zeman připravuje ve zlínském filmovém studiu seriál televizních večerníků na náměty inziánských pohádek.

Součástí programu "Orbis pictus", uvedeného pražskou Laternou magikou, je oratorium pro sólový soprán, sólový bas, sbor a velký orchestr na text J. A. Komenského.

Čeština zní na scéně Královské opery v Covent Garden v Londýně při představeních Janáčkovy "Její pastorkyně". tradičně zde uváděné pod názvem "Jenufa". Rozhodnutí nastudovat dílo s britskými a americkými pěvci v původním jazyce bylo jistě odvážné a přes pochopitelné problémy se "ř" se prý podařilo umocnit zpěvnost slovního vyjádření Janáčkovy hudby.

K 18 koncertům odjelo do Západního Německa Janáčkově kvarteto z Brna.

Slovenský komorní orchestr s velkým úspěchem absolvoval 41 koncertů v USA a Kanadě. Jak informujeme na jiném místě, za několik dnů jej uvidíme a uslyšíme v Austrálii.

Ve věku 66 let zemřel člen činohry Slovenského národního divadla Ctibor Filčík.

Osmdesátiletý Ladislav Urban patří k posledním malířům, kteří zasvětili život odborné literatuře. Ilustroval mnoho publikací o okrasných květinách, houbách, léčivých rostlinách atd. Bez předchozí formální přípravy svého někdejšího koníčka dovedl k naprosté profesionální dokonalosti.

Hlavní cenu sedmého ročníku festivalu filmů z venkovského prostředí získal ve Francii snímek režiséra Jiřího Menzla "Vesničko má, středisková".

První posmrtná výstava z díla K. Svobinského se konala v Ivančicích na Brněnsku.

Nakladatelství Svoboda, které jinak vydává beznadějně prodělečnou politickou literaturu, zařadilo do edičního plánu jako "kasaštyk" Babičku B. Němcové v nákladu 100,000 výtisků.

ZASTÁVKA

Za barovým oknem se ulice modře rozblikala a zahlušila nevyhnutelným zvukovým doprovodem.

Kšeftař s drogama nebo rvačka vožralejších, pomyslel jsem si a z nějakého nepochopitelného soucitu jsem zadoufal, že neseberou tu hezkou kurvu, která se před chvílí zdragovaná třásla jako osika vedle ve výklenku.

"Vono to je holka drahá," pokračoval jsem, "tak trochu jako cesta vlakem, kdy člověk furt přestupuje, ale nejvíc ze všeho čeká. Pořád na něco čeká."

Podívala se na mne tak trochu s nejistotou a já si všiml - po všech těch letech, co ji znám - že má vlastně neobyčejně jemný, krásný oči. Zatočil jsem skleničkou s whisky, led v ní zachrastil a napil jsem se. Ksaku, pomyslel jsem.

Zřejmě jsem pomyslel nahlas, znovu se na mne podívala - tentokrát překvapeně - a chtěla vědět, co jsem řekl.

"V životě člověk furt na něco čeká," ignoroval jsem otázku, "my všichni furt na něco čekáme. Když je člověk malej, tak čeká až vyroste, když vyroste, tak čeká na prince nebo princeznu, nebo na povýšení, nebo na výhru v loterii, nebo až tamto skončí a tohle začne. Prostě, je to jako cesta vlakem. Vlezeš do vlaku a jedeš - sou lidí, který nikdy do žádného vlaku nevlezu, ale ty vlezeš a jedeš, a to seš mladá, tak ani vlastně nevíš kam jedeš, ale vlak tě někam doveze, tam ti řeknou, že to je přestupní stanice a z vlaku tě vyhoděj. Na tý přestupní stanici je děsný ruch, moře lidí kolem tebe. Ty ale čekáš a seš sama. Pravda, řekli ti, na jaký vlak máš čekat, ale ty najednou nevíš, kam vlastně chceš a jakým vlakem. A pak přijede rychlík. Je to krásná cesta a ty seš na vrcholu blaha. Jenže - a vono je vždycky náky jenže - ty najednou zjistíš, že tohle pro tebe není, zjistíš, že do tohohle vlaku nepatříš. Najednou se ti chce strašně moc vystoupit. Jenže jsi chycená, vystoupit nemůžeš. Je to rychlík a nikde nestaví. Tak tě napadne se vzbouřit, zatáhneš za záchranou brzdu. Samozřejmě za to platíš, z vlaku tě vyhoděj a nechaj tě na kolejích. Najednou vidíš, že jsi ztratila všechno. I právo cestovat. Alespoň tak se ti to jeví. A tak ti nezbyde, než jít pěšky, holka drahá, to je smrt - rozumíš? To je nic nechtít, to je rezignovat. Ale jedeš pěšky, postrkuje tě vlastně jen pud sebezáchovy, protože všechno vostatní jsi ztratila. Naději především. Ale jedeš a doškokrbáš se k zastávce. Takový tý typický venkovský. Pruh nástupiště posypaný škvárou, která se již dávno proměnila v černý prach a jen přístřešek proti dešti a pár hrubě otesaných lavic. Ani pokladna, ani jízdní řád. Sedneš a čekáš. Nevíš, na co. Jen se nechceš vzdát a jít dál pěšky. Vidíš ovšem lidi jak kolem tebe pěšky jdou, smějou se a sou očividně šťastní, jenže ty chceš něco víc - a to je tvoje tragédie. A tak sedíš na tý zastávce a nabíráš dech. Vidíš dozrávající pole, v dálce les, pár kvetoucích keřů poblíž, brouka prodírajícího se prachem škváry, vidíš takový ty věci, na který normálně člověk nemá čas. Taková ta normální krása, z který - kdo ví proč - se člověku nějak vrací naděje."

Celou dobu se na mne dívala a já uhýbal jejím očím jako bych jejich právě objevený půvab nemohl snést. Blbost, pomyslel jsem si a pokračoval jsem dál. "A tak se raduješ s tý krásy, ale dostaví se zákon člověčiny - ta prostá krása tě přestane bavit, ty chceš žít - ať už to znamená cokoli - a už nechceš čekat, čekání je víc a víc otrava. A vlaky projížděj bez zastavení. Pak jeden zastaví, ale ty jsi ještě pořád plná naděje, jsi otrávená z čekání, ale víš, že to není tvůj vlak, tak se rozhodneš čekat dál. Tentokrát jsi jistá, že víš kam chceš jet a kterým vlakem. Jenže pak se třeba jdeš do křoví vyčurát - a vlak přijede a zase odjede. Nebo se někým začkáš - a vlaky ti ujížděj, aniž víš, zda to náhodou nebyl ten tvůj. A tak čekáš - a někdy i zapomeš, nač vlastně."

Více pro sebe než pro mne řekla, že snad přece jen je lépa jít pěšky než čekat. "To je smrt, rezignace," zatočil jsem skleničkou, ve které naprázdno chrastil led. Číšnice nezvykle rychle přinesla čerstvou dávku.

"Snad," řekla a dívala se na mne s jakousi váhavou zvědavostí, "ale jít pěšky je přirozenější. Máš na všechno víc času. A co ty," odvrátila se ode mne jakoby otázku říkala proti své vůli, "ty taky jen čekáš?"

Loknul jsem si whisky a do úst vklouzl kus ledu. Převaloval jsem ho v ústech a najednou ku svému překvapení zjistil, že je mi dobře. Ne protože jsem byl v tomhle městě, které mě okouzluje jako žádné jiné v téhle zemi, ale protože jsem tam byl s ní. S ní? Po tolika letech, co ji znám? Vzpomněl jsem, kdy jsem ji viděl poprvé, v téhle zemi, kde jsme se ocitli po nenarozené revoluci. Pěkná holka, ještě ne ženská, s trochu do krutosti zakrojenými koutky téměř perfektních rtů. A přece - snad možná i kupodivu - nikdy pro mne nebyla předmětem zájmu. A teď, po neuvěřitelně náhodném setkání po mnoha letech, mi s ní je znepokojivě dobře. Mám bychom oba řízení osudu dorazili na zastávku... Mráz mi přeběhl po zádech a já se otřásl. "Čekání je pohodlný," řekla ironicky, když se nedočkala odpovědi.

"Čekání je možná pohodlný," oním nepopsatelně směšným pohybem si zakroutila obě ruce za záda a zapnula podprsenku. "Jenže mě už štve. Ty ve svý neskonale moudrosti mi říkáš, abych byla trpělivá," pokračovala hlasem, který sílil úměrně s jejím vztekem, "všechno bude - říkáš - samo - říkáš. Velký kulový, říkám já." Tohle bylo v jiném světě a jakoby i v jiném století. Bylo to v době, kdy z mizérie se narodila poezie plná naděje a z té se narodila revoluce, kterou před narozením zachránili výskrabem, takže nikdy nedospěla do obyčejného, šedého a normálního života. To jsme tehdy ještě nevěděli a mně se politika zapletla do postele.

"Jsi alespoň o deset let starší než já," vztekala se a jak tak přede mnou stála, uvědomil jsem si, že ji miluji - a já najednou dostal strach," tak mi řekni k čemu čekat? Fotra utloukli v base, ještě než jsem se narodila - von taky jen čekal? Všechno přijde? - Samo? Čekat a mít jen blbě chytrý poznámky jako ty? A nebo ty..."

Najednou se zarazila - a jakoby svému náhlému objevu nechtěla věřit, se na mne podívala a spíš jen pro sebe zamumlala: "Sobec a zbabělec - radši vegetuješ a čekáš, než mít zodpovědnost. Že jo, přízněj se - že jo..." Čekala chvíli na odpověď a když jsem nic neřekl, otočila se zády a začala se oblékat. Onen podivný pocit strachu mě opouštěl a jeho místo zvolna zaujímal pocit prázdnoty.

"Čekání taky může bejt zbabělost", snažila se mě vyprovokovat, když jsem stále nic neříkal.

"Možná," řekl jsem s vědomím, že to nezni příliš přesvědčivě. Podíval jsem se na ni, ona přikývla a já jsem zaplatil. Cestou liduprázdnými ulicemi pro mne tak kouzelného města vyprávěla a já se snažil vysledovat, proč najednou se cítím, jak již dlouho ne. Bylo to tím městem? Proč najednou už nepoznávám sám sebe? Byla to ona? Ocitli jsme se skutečně na stejné zastávce? Jestliže ano, pak já k ní ale došel pěšky. Již dlouho chodím pěšky...

"Pojď," řekl jsem téměř proti své vůli, "dáme si kafe u mne v hotelu." Musela vycítit váhavost, ale přesto přikývla.

Pili jsme kafe a ona vyprávěla dál. Smysl jejích slov jsem příliš nechápal, jen jejich zvuk podmalovával onen znepokojivý pocit, který jsem neměl silu zahnat.

"Já nevím," ze zvuku jejích slov jsem zachytil najednou jejich smysl "Čím dýl tady žiju, tím víc si uvědomuju, že nikdy nebudu jako voni. Asi fakticky nezbejvá, než se držet svýho."

"Mauglí," řekl jsem a pomyslel, že jako vždy je všechno úplně jinak, "jsme z jedné krve, ty i já - až na to, že to zavání rasismem."

"To závání rasismem", prohlásil jsem s největší dávkou jedovatosti, jaké jsem byl schopen.

To bylo v jiném hotelovém pokoji, v jiném městě, v čase ani ne tak dávém, a já to řekl svým adoptivním jazykem. Nahé tělo vedle mne patřilo dceři téhle země a já se s údivem díval na jeho mládí; kdoví zda polovina mých let, a já chtěl vědět, snad i nesmyslně, ale určitě z pošetilé ješitnosti - proč? Odpověděla, že vlastně ani neví, že snad možná, protože jsem jiný. Řekl jsem si, dobře mi tak, na blbý otázky člověk dostane stejnou odpověď. A vlastně jen abych ji popudil, řekl jsem to o tom rasismu. "Proč rasismus," zeptalo se uražené a snad i trochu s údivem to radikální dítě její krásně naivní generace, pro kterou i vietnamské demonstrace jsou jen mlhavou vzpomínkou z dětství. Byla plná ideálů a - logicky - i zloby z nich plynoucí. Správnost i zcestnost všech těch krásných snů filozofů nashromážděných po staletí se v ní projevovala ve vznešenou vizi plnou kladů i protikladů. Stručně řečeno, patřila k mládí, které bylo úplně stejné jako mládí všech předešlých generací - jen mu osud nepředhodil něco, zač by se dalo vášnivě a o to nesmyslněji bojovat. A tak mě celý večer přesvědčovala - já neoponoval, jen trochu ironizoval její zápal - o tom, že jsme všichni stejní, a proto si i absolutně rovni.

To, že jsme skončili v mém hotelovém pokoji, byl její nápad a jen se smála, když jsem prohlásil, že jsem spor vyhrál já, že jak se dá zjistit jedním pohledem, stejní definitivně nejsme.

"Proč rasismus," zopakovala našťavaně svou otázku, a tak jsem se ji pokusil uchlácholit, že si dělám jen legraci.

"Celý večer si děláš jen legraci," urazila se, neboť svaté nadšení se vždy cítí legrací poníženo. Moje "jinost" se jí najednou počala jevit v jiném světle. "Jsou přece věci, z kterých se legrace nedělá". "Měla by ses bát věci," řekl jsem až pateticky, "z kterých si nedokážeš dělat legraci."

"Možná," podívala se na mne jakoby mě litovala - a nebo jakoby litovala, že tu se mnou vůbec je, "nějak se ale spíš bojím toho, že ty očividně nemáš nic z čeho by sis legraci nedělal."

"Rasismem?" upřímně se podívala.

"Jen blbě kecám," řekl jsem a pomyslel si, že na svá léta vypadá neobyčejně mladě. "Jen tak kecám," zopakoval jsem a zachtělo se mi ji obejmout.

Vstal jsem a řekl: "Pojď, už je pozdě. Chci se ještě projít - taxíka si chytneš cestou."

Chvilí jsme stáli na rohu ulice. Za siluetou mrakodrapů obloha šedla.

"Byl to fajn večer," řekla a já mávnul na taxíka, který opodál zastavil

"Taková náhoda, že jo," řekl jsem, "vážně fajn."

Taxík se hnul a já v jeho světlech viděl petrolejku na posledním vagonu odjíždějícího vlaku. Nevěděl jsem, zda to ujíždí můj vlak. Ani jsem to vlastně vědět nechtěl, stačilo vědomí, že ji již nikdy neuvidím, tak jak jsem ji viděl dnes.

Trochu jsem zesmutněl, ale přitom se mi ulevilo. A já se otočil a vydal se lehce na cestu. Pěšky.

1980

PŘEDPLATNÉ

ZDE OOSTRIHNOUT

PANORÁMA

35 Massey St., DONCASTER,
Vic. 3108, Australia

Šeky laskavě vyplňte pro příjemce: CZECHOSLOVAK PANORAMA

Předplatné:

v Austrálii

12 měsíců..... \$ 20.00

24 měsíců..... \$ 40.00

do zahraničí

loď

12 měsíců..... \$ U.S. 18.00

letecky

12 měsíců..... \$ U.S. 22.00

/předplatitelům na Novém Zélandu a Nové Guineji dopravujeme časopis letecky bez leteckého příplatku, tedy jen za cenu loďní pošty/

Předplácím si časopis PANORÁMA na 12 / 24 měsíců /nehodící se škrtněte/.

Jméno a adresa /prosíme čitelně.....

Podpis, datum.....

PIŠE ROBERT

Robert ZALLMANN, dvojnásobný mistr Československa ve sjezdovém lyžování, který se jako uprchlík loni usadil v Austrálii, je čtenářům minulého ročníku Panorámy důvěrně známý. Po úspěšných startech v australské části série profesionálních závodů Robert odjel přes Evropu do USA, kde ho na sněhu čeká velmi silná konkurence. Z Rakouska nám poslal tento dopis:

Ahoj,
zdravím Panorámu z Evropy, kde se připravuji na americké turné, mistrovství světa profesionálů "Audi Quattro" 86/87. Doposud jsem absolvoval 18 dnů tréninku na sněhu /ledovci/ u Dachstein a Stubai. Musíme jezdit nahoru na ledovec, protože dole ještě není sníh. Trénink je výborný a náročný v nadmořské výšce 2700 m. A co je důležité, počasí nám přejí. Změnil jsem značku lyží /K2/, ale poměrně rychle jsem si na ně zvykl. V Americe začínáme 10. ledna /Vail, Colorado/ a finále mistrovství světa je 2.- 5. dubna 1987. A co vy? Už tam máte léto? Takže zase někdy později ahoj, pozdravuji známé.

Zdar lyžující klopán

Robin.

Bratři Pospíšilové nedávno - jak jsme již psali - posmácté získali titul mistrů světa, nicméně s jejich diváckou oblibou v Československu je to všelijaké. Při mezinárodním turnaji ve Velké Bíteši /ano, přesně tam, kde má "Karlíček" slavnou hospodu/ prohráli s reprezentanty NDR i Záp. Německa. Čs. sportovní tisk v té souvislosti informoval, že se diváci radovali z porážek Pospíšilových a mohutně fandili soupeřům.

Nejlepšími čs. sportovci roku 1986 byli vyhlášeni chodec Jozef Pribilinec a v týmech reprezentační cyklistické kvarteto.

Pohár UEFA: Dukla Praha - Inter Milán 0-1 /0-1/. Ostudný výsledek na Julisce před vyprodaným hledištěm. Fotbal nikoli špatné úrovně, v němž se očekávaný tlak Dukly srazil s tradičně výbornou italskou obranou. Gól Altobelliho byl opravdu krásný. Zápas hrán mimořádně slušně, ani jedna žlutá karta.

Pomozte nám dál zlepšit PANORÁMU! Využijte druhou stranu předplatního lístku k vyjádření názoru, co v časopisu chcete mít / např. reportáže, povídky, rozhovory se zajímavými lidmi, kriminální případy, pohledy do zákulisí věcí v Československu, drobné zprávy atd. - co Vás napadne/. Můžete připsat i jakýkoli jiný vzkaz redakci. JSME TU PRO VÁS!

Čs. fotbal oslavil 85 let existence mnoha dlouhými projevy funkcionářů, které si však přišlo vyslechnout jen pozoruhodně málo někdejších hvězd zeleného trávníku. V současnosti je v Československu registrováno 558,000 hráčů, od amatérů až po "amatéry". Největšími úspěchy jsou dvě druhá místa na MS /1934, 1962/ a titul mistrů Evropy /1976/.

Jan Berger, bývalý "špilmachr" fotbalové Sparty, hovoří zatím bez většího nadšení o svém angažmá v FC Zürich. Domnívá se, že v jeho případě trenér zatím nepochopil, o jaký typ hráče jde. Sám se charakterizuje jako "děvečka pro všechno" - a když se začne tlačit dopředu, povel z lavičky jej nelitostně žene zpátky. "Není to můj styl," říká Berger.

Za hodinu udělal 1408 kliků Jozef Drobný, který tak starý světový rekord o 48 a řekl si o pár řádků v Guinnessově knize rekordů. Šampion pracuje na bratislavských vinohradech a tedy docela jistě není abstinent. Je mu 62.

Ve finále tenisového Turnaje mistrů v New Yorku Ivan Lendl zvítězil nad Beckerem 6-4, 6-4, 6-4. Oba soupeři se střetli ve finále i loni a také tehdy Lendl vyhrál 3-0 na sety. Lendl v turnaji zvítězil i dvakrát předtím /1981, 1982/ a tak počtem čtyř prvenství vyrovnal dosavadní rekord Nastaseho.

Devatenáctiletý vzpěrač Naum Šalamanov se dříve jmenoval Sulejmanov a jako tisíce jiných etnických Turků v Bulharsku byl donucen si své příjmení pobulharštit. Jak se ukázalo, nebral to na lehkou váhu /i když jinak dokáže nad hlavu zvednout víc než třikrát tolik, co sám váží/ a když v Melbourne opustil bulharskou výpravu hned potom, co vytvořil nově světový rekord, vznikl nemalý poprask. Bulharští funkcionáři ihned vyrukovali se standardním tvrzením, že docela jistě byl "unesen", je "zdrogován" a držen někde "proti své vůli", protože je "naprosto vyloučen", že by jen tak vzal roha. Leč vyloučení vůbec nebylo, ukázalo se záhy: miniaturní hromotluk /ve váhové kategorii do 60 kg/ promluvil z bezpečí pod ochranou turecké komunity v Austrálii a jasně řekl, že chce zůstat v Austrálii, protože je zhnusen tím, co Bulhaři provádějí turecké menšině. Své rozhodnutí zdůvodnil i v rozhovoru s australskou policií, přičemž byl prokazatelně při smyslech a pod ničím vlivem. Kdo se ovšem v té chvíli zachoval odporně, byla australská vzpěračská organizace: její funkcionáři v televizi vyděšeně blekotali o tom, jaké je potkalo neštěstí, když si teď rozlobí východoevropské sportovní diktátory, že Austrálie ztratí šanci se ucházet o OH v dohledné době atd. Uprchlík to ovšem v televizi viděl a zhnusil se podruhé, tentokrát nad Austrálií, přesněji nad předpokálenými potentáty, osobujícími si právo mluvit jménem demokratické země. Odešel tedy do Turecka, kde byl přivítán jako národní hrdina a sám ministerský předseda jej označil za cosi jako svého adoptivního syna. Pro nás je snad zajímavé, že rekordmanského teenagera ještě nedávno až do nebes vynášely i sportovní rubriky čs. oficiálního tisku. Např. Stanislav Toms ml. 28. listopadu jej označil za "zázračné dítě světového vzpírání", které se mezi nejlepšími objevilo ve svých 14 letech a nyní prostě nemůže najít soupeře. Jeho nové světové rekordy jsou neuvěřitelné úrovně, pokračuje dál sportovní redaktor Lidové demokracie: "Tajemství Šalamanova úspěchu je možná právě v tom, že... že má totiž velmi krátké končetiny. To je samozřejmě ve vzpírání mimořádně výhodné, dlouhání to mají mnohem těžší... Klíč, který Šalamanovy vrozené dispozice odemknul, je skryt za slovy - bulharská vzpěračská škola..." Nu, asi by sportovní novinář vážil slova, kdyby tušil o pár dnů dopředu. Ve hře bylo zjevně více klíčů a jeden z nich odemknul i to, co pro malého siláka bylo asi cenné především.

Nikdo nesmí překonat hranici 200 m ve skocích na lyžích, rozhodla Mezinárodní lyžařská federace: nynější rekord Fina Nykänena 191 m je na pokraji šílenství a nová přísná pravidla mají znemožnit, aby někdo někdy skočil dál...

I. ČS. HOKEJOVÁ LIGA

18. kolo: Gottwaldov - Sparta 2-4, Plzeň - Budějovice 4-4, Jihlava - Vítkovice 4-6, Pardubice - Brno 1-1, Trenčín - Slovan 7-3, Litvínov - Košice 4-2.
19. kolo: Sparta - Trenčín 6-2, Košice - Plzeň 2-3, Brno - Litvínov 5-2, Pardubice - Jihlava 5-3, Budějovice - Gottwaldov 1-3, Slovan - Vítkovice 2-2.
20. kolo: Vítkovice - Sparta 0-3, Plzeň - Brno 5-1, Jihlava - Bratislava 3-4, Litvínov - Pardubice 6-5, Gottwaldov - Košice 8-1, Trenčín - Budějovice 2-2.
21. kolo: Budějovice - Vítkovice 5-2, Pardubice - Plzeň 3-2, Sparta - Bratislava 2-1, Litvínov - Jihlava 2-5, Brno - Gottwaldov 5-1, Košice - Trenčín 5-2.
22. kolo: Plzeň - Litvínov 6-3, Gottwaldov - Pardubice 2-1, Jihlava - Sparta 6-2, Vítkovice - Košice 4-7, Bratislava - Budějovice 3-5, Trenčín - Brno 2-2.

POZOR! Zapamatujte si stav soutěže po 22. kole:

1. Pardubice, 2. Sparta, 3. Jihlava, 4. Košice, 5. Brno, 6. Gottwaldov, 7. Plzeň, 8. Budějovice, 9. Vítkovice, 10. Bratislava, 11. Trenčín, 12. Litvínov.
Dvaadvacátým kolem totiž skončila část čs. hokejové ligy, hraná dvoukolově systémem "každý s každým". Podle stavu ve 22. kole jsou mužstva nadále rozdělena do dvou skupin - "sudé" celky a "liché" celky. Nadále tak budou hrát pouze "lišti" proti "sudým" - zase "každý s každým" a dvoukolově. Je to zjevný nesmysl, ovšem chcete-li dalšímu průběhu čs. hokejové ligy rozumět, musíte tuto skutečnost mít stále na paměti. Tzv. "nadstavbová" část soutěže tedy začíná 23. kolem.

23. kolo: Litvínov - Pardubice 7-1, Trenčín - Sparta 1-4, Budějovice - Brno 1-4, Vítkovice - Košice 1-3, Bratislava - Jihlava 2-3, Plzeň - Gottwaldov 3-3.
24. kolo: Jihlava - Bratislava 4-5, Gottwaldov - Plzeň 2-4, Sparta - Trenčín 6-3, Pardubice - Litvínov 5-3, Košice - Vítkovice 7-2, Brno - Budějovice 2-0.
25. kolo: Plzeň - Košice 2-4, Litvínov - Trenčín 3-3, Vítkovice - Sparta 6-6, Bratislava - Pardubice 6-4, Budějovice - Jihlava 6-3, Gottwaldov - Brno 2-0.
PO 25. KOLE: 1. Pardubice 32, 2. Sparta 32, 3. Košice 29, 4. Brno 27, 5. Jihlava 26, 6. Gottwaldov 25, 7. Plzeň 25, 8. Bratislava 25, Budějovice 24, 10. Vítkovice 23, 11. Trenčín 17, 12. Litvínov 15.

I. ČS. FOTBALOVÁ LIGA:

12. kolo: Ostrava - Slavia 0-3, Trnava - Sparta 1-0, B. Bystrica - Vítkovice 1-0, Olomouc - Prešov 5-1, Nitra - Žilina 2-0, Plzeň - D. Streda 1-2, Dukla - Cheb 0-0, Bohemians - Budějovice 4-1.
13. kolo: Bohemians - B. Bystrica 3-0, D. Streda - Dukla 0-1, Žilina - Plzeň 1-0, Cheb - Ostrava 1-1, Prešov - Nitra 0-3, Budějovice - Slavia 0-3, Sparta - Olomouc 0-0, Vítkovice - Trnava 5-2.
14. kolo: Nitra - Sparta 1-1, B. Bystrica - Budějovice 3-0, Dukla - Žilina 1-0, Ostrava - D. Streda 3-0, Trnava - Bohemians 0-0, Olomouc - Vítkovice 3-1, Plzeň - Prešov 4-0, Slavia - Cheb 1-3.
15. kolo: D. Streda - Slavia 2-0, Prešov - Dukla 1-1, Vítkovice - Nitra 1-0, Žilina - Ostrava 2-1, Bohemians -

Olomouc 1-0, B. Bystrica - Trnava 4-1, Cheb - Budějovice 3-3, Sparta - Plzeň 6-0.

Patnáctým kolem skončila podzimní část I. čs. fotbalové ligy. Pořadí: 1. Sparta 22, 2. Bohemians 21, 3. D. Streda 18, 4. Cheb 18, 5. Nitra 17, 6. Vítkovice 17, 7. Ostrava 16, 8. Dukla 14, 9. Žilina 14, 10. B. Bystrica 13, 11. Trnava 13, 12. Olomouc 12, 13. Slavia 12, 14. Prešov 12, 15. Budějovice 11, 16. Plzeň 10.

Ze 120 zápasů podzimní části I. čs. fotbalové ligy vyhráli domácí 77, 24 skončilo nerozhodně a 19krát avítězili hosté. Vstřeleno 326 branek, průměr na zápas 2.717. Nejvíce gólů nastřílela Sparta - 32, která jich také nejméně dostala - 6. Nejlepší střelci: Daněk /Ostrava/ 10, Skuhravý /Sparta/ a Hýravý /Žilina/ 3. Nařízeno 49 pokutových kopů, proměněno 36. Celkem 24 červených karet, 5časný /Bohemians/ vyloučen dvakrát. Podzimní část fotbalové ligy vidělo 615,375 diváků, což dělá neuvěřitelně ubohý průměr na zápas - 5128 přihlížejících. Rekordní návštěva byla na utkání Sparta - Ostrava - 15,233. Kde jsou ty časy, kdy třeba Sparta téměř pokaždé mívala na letně 35,000 duší...

UNÁSV...

NEW SOUTH WALES VICTORIA QUEENSLAND

Členové oddílů kolové a krasojízdy ze Sydney a Melbourne připravili australský zájezd sálových cyklistů ze Záp. Německa a Švýcarska. Celkem přijede 36 hráčů a funkcionářů. Uvidíme i mistry Švýcarska v kolové - čs. emigranty Juřicu a Jiříčka, kteří by mohli vážně ohrozit světový primát Pospíšilových, ovšem stále ještě nemají švýcarské občanství a tedy zemi helvétského kříže nemohou reprezentovat na mezinárodních soutěžích. Mezi krasojízdcy jistě zaujme mladá I. Keviz, která jako jediná žena na světě dokáže stojku na řídítkách.

Vzhledem k organizační náročnosti celého zájezdu se něco podobného hned tak zase nebude opakovat - neměli byste si tedy nechat ujít možnost vidět světovou elitu.

Program zájezdu:

17. 1., 14.00	Sokol Sydney
18. 1., 12.30	Fairfield Show Ground
21. 1., 19.00 /asi/	Bankstown Basketball Hall
22. 1., 19.30	German Club Stanmore
23. 1., čas se dojednává	Coffs Harbour
24. 1., a	
25. 1., čas se dojednává	Brisbane Chandler Velodrome
26. 1., a	
27. 1., a	
28. 1., a	Maroochydore
29. 1., čas se dojednává	Forster
30. 1.	Batemans Bay
31. 1., 19.00	Rakouský klub v Heidelbergu, Vic., exhibice
1. 2., 11.00	Nunawading Recreational Centre, Vic.
5. a 6. 2.	Sydney
7. 2.	Odlet

Bližší informace na tel. číslech: Sydney 306 781
Melbourne 870 64 89

+++

Členové melbournského oddílu kolové a krasojízdy vystoupí v Rakouském klubu v Heidelbergu při dětské slavnosti dne 21. února od 12.00.

nov/rum

Z DOPISŮ

Před pár měsíci udělali dva kluci útěk století či desetiletí, když za pomoci vlastoručně a někde na koleně vyrobených kladek přejeli od stožáru ke stožáru z Československa do Rakous... Třeba tady v novinách se psalo, že znali podmínky, že to byli montéři pracující v pohraničí atd. Chyba! Docela bych to zbaštil, kdybych se náhodně s jedním z těch hochů neseznámil. Vůbec neznali pohraničí. Vůbec nebyli montéři. Vůbec nevěděli, kde na celé hranici jsou příhodné stožáry. Chtěli pouze na Západ! A to již delší dobu, pokoušeli se o to všemožným způsobem /v podstatě dovoleným/ několik let - marně. Tak to riskli bez rodin. Trampovali /dá se to tak nazvat/ 3-4 neděle po hraničním pásmu, aniž byli spatřeni - to není žádná sranda, kdejaký jízdař je solidní uduvač - až našli ten pravý stožár a vyšlo to. Prostě v novinách senzace, polovička jejich vercajku je v muzeu útěků v Západním Berlíně. A přesto z pochopitelně nepochopitelných důvodů nedávno byla oběma zamítnuta žádost o azyl...

F. FEJT, Rakousko

Pozn. red.: O kuriózním útěku jsme v Panorámě informovali. Jak vidět, s politickým azylem v některých evropských zemích to doopravdy není žádná sranda, když už ani tohle nestačí...

Při příjezdu do Austrálie jsme byli úplně osamocení, jediná čs. rodina v letadle, na melbournském letišti na nás zapomněl i přistěhovalecký úřad, až se nás nakonec ujal jeden pracovník letiště, vše obtelefonoval a sám sehnal autobus, který nás odvezl do hostelu Midway... Tedy nám napočátku psychicky nebylo dobře, ani další dva měsíce. Je velmi důležité mít v prvním období lidský kontakt či aspoň telefonní číslo na někoho ochotného vyslechnout vás ve vaší řeči... Taký je zlé, že většina příchozích zpočátku nemá vlastní auto, a tak lidé dost dlouho nevědí, v jakém městě vlastně žijí... Chtěla bych touto cestou poděkovat všem lidem, kteří se nestydí zajít do hostelu, přestože už mají své postavení ve zdejší společnosti, a poptat se, zda tam jsou noví krajané. Chtěli bychom jim veřejně poděkovat... Může se stát, že někteří z nově příchozích odmítnou vaši pomoc. Nediňte se - často jsou velmi nedůvěřiví ze systému a lidských vztahů v Československu, a tak se na ně nezlobte. Když ale vidím, že zde žije poměrně velká československá komunita, tak myslím, že by mělo být možné, se více starat o ty nové v úplném začátku a pomoci jim psychicky - jakmile člověk získá psychickou rovnováhu, začne sám hledat východiska. Ale nejhorší je opravdu ten první týden či měsíc v průmyslové čtvrti, všude nesmírně daleko, strach z neznáma a z toho, že se ztratíme či nedomluvíme... Je třeba povzbudit a ne strašit ještě víc, zkrájí jsou všichni vystrašení i tak. A jak slyším, většina lidí nenajde práci podle inzerátů, ale právě s pomocí těch, kteří je upozorní, kde je možnost... Díky těm, kteří za námi

do hostelu dokázali najít cestu, za dobrý a skoro už zapomenutý pocit, že jsme v podstatě opravdu kulturní a pracovitý národ, který umí držet pospolu a nestydí se za své lidi v nouzi...

V. DVOŘÁKOVÁ, Vic.

Pozn. red.: Dopis úzce souvisí s tématem obsáhlého materiálu, který otiskujeme na str. 13. Jde opravdu o naše lidi. Není tomu tak dávno, co jsme sami přišli, a tak dobře známe zmíněné pocity. Časopis Panoráma rád podá pomocnou ruku: nabídneme nově příchozím, že jim zdarma otiskneme inzeráty, jejichž pomocí by za spolupráce čs. komunity mohli najít práci /uveďte způsob spojení na vás, kvalifikaci, dosavadní práci/. Současně prosíme, aby nás "starší" obyvatelé hostelů informovali o nově příchozích, kteří mají zájem o osobní kontakt s někým ze členů čs. komunity. A zároveň moc a moc žádáme ty členy, kteří by byli ochotni pro čerstvou krev cokoliv užitečného udělat, aby se s námi spojili. Jak vidět z dopisu, někdy i docela málo může hodně a hodně znamenat.

Děk a moc pozdravů.

Mons. J. ŠKARVADA, titulární biskup litomyšlský, Vatikán.

Redakce velmi děkuje čtenářům, kteří nám zaslali vánoční a novoroční přání.

OPTICKÝ ZÁVOD

L & G PERGL

220 Lygon St., Carlton, Victoria

Tel.: /03/ 663-6242

Slevy čtenářům Panorámy!

ŘIDIČI PRO TAXI

na plný či částečný úvazek nebo práci o víkendech!

Je-li Vám nejméně 21 let a máte-li neomezený řidičský průkaz státu Victoria /Full Victorian Drivers Licence/ a tříletou řidičskou zkušenost v Austrálii /a jste-li schopni číst a psát anglicky/

spojte se osobně s

TAXI STAFFING SERVICE
75 MURPHY ST., RICHMOND
TEL.: /03/ 429-5244

Kancelář otevřena 7 dnů v týdnu od 6 do 18 hodin.

Již od \$1,350

letenka do Austrálie a zpět pro návštěvu Vašich příbuzných!

Nabízíme cesty do Evropy a zpět již od 1,120 dolarů...

...a další cenově výhodné letenky do celého světa zařídí

Jiří SEDLAČEK.

BOHEMIA
TRAVEL SERVICE (VIC.)

1 Willurah St., FOREST HILL, Vic. 3131
Tel.: /03/ 878-8984

ČESKÉ ŘEZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ MALVERN CONT. BUTCHERS

nabízí velký výběr pravých českých uzenin
a všech druhů masa!

*Vaše výrobky jsou připravovány
bez mouky, konzervačních přísad a barviv!*

79 Glenferrie Rd., Malvern, tel.: 509-1078 a 509-9990

Na Vaši návštěvu se těší Franta, Lída a všichni další zaměstnanci.